

SZAKDOLGOZAT

Divják Martin Antal

2024

**MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
KAPOSVÁRI CAMPUS**

**AGRÁR- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR
NÖVÉNYTERMESZTÉSI-TUDOMÁNYOK INTÉZET**

**KESZÜ EGYEDI TÁJÉRTÉKEINEK KATASZTERE-
ZÉSE**

Készítette:

Divják Martin Antal

Mezőgazdasági mérnöki FOSZK levelező szakos hallgató

Konzulens:

Dr. Pál-Fám Ferenc István

egyetemi docens

Intézetigazgató:

Prof. Dr. Gyuricza Csaba

Kaposvár

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
1.1. Munkám fontossága	3
1.2. A kataszterbe felvett objektumok nyilvántartása	3
1.3. Az egyedi tájértékek kategorizálása veszélyeztetettségük szerint	4
1.4. Az elkészült munka bemutatása a falu és az önkormányzat felé	4
2. Irodalmi áttekintés	5
2.1. Keszü történetének áttekintése	5
2.2. Kataszterezés szakirodalma.....	7
3. Anyag és módszer	13
3.1. Keszü község.....	13
3.2. Adatgyűjtés módszere	15
3.3. Adatgyűjtés.....	15
4. Eredmények és értékelés.....	18
4.1. Kategorizálás veszélyeztetettség szerint	19
4.2 Az objektumok pontozásos értékelése a szabvány szerint	20
4.3. Az objektumok elhelyezkedésének bemutatása település összesítő térképen.....	22
5. Javaslatok.....	23
6. Összefoglalás	25
7. Köszönetnyilvánítás	27
8. Melléklet	29
8.1. Az egyedi tájértékek főtípusai, típusai, altípusai és fajtái (előírás).....	30
8.2. Az értékelés szempontjai az MSZ 20381:1999 szabvány szerint	35
8.3. Ábrajegyzék	36
8.4. Adatlapok	39

1. Bevezetés

A falu szerves része az ország földjének és népének. A nemzeti élet a települések egységeiből tevődik össze, ezeknek története együtt adja az ország történetét. A falu élete alakító hatással van a nemzeti fejlődésre, csak a falun keresztül juthatunk el a nagyobb összefüggések megismeréséhez. A falu állandóan friss életnedveket áraszt a nemzet testébe. Jelene csak a múlttal kapcsolatban érthető meg, amellyel szétválaszthatatlan egységet alkot. A falut a letelepedett nép százados munkája formálta ki, vannak rajta egyéni és általános vonások. Nincsen két egyforma falu, mindegyiknek sajátos egyéni arca van és mindegyik bizonyos települési egységet képvisel (EPERJESSY 1940).

Az országunk kis területe ellenére, számos természeti kincset és egyedi tájértéket rejt. Fontos feladat ezeknek a természeti értékeknek a felkutatása és megóvása. Nem szabad hagyunk, hogy feledésbe merüljenek és belepje őket az idő pora, hisz a múltunkat őrzik. (TERMÉSZETVÉDELEM.HU).

1.1. Munkám fontossága

Dolgozatomban Magyarország déli részén fekvő, Baranya megyei Keszü község egyedi tájértékeinek kataszterbe gyűjtését végeztem. Munkám célja, hogy a település közigazgatási területén található, a közösség számára fontos kultúrtörténeti, természeti és táji értékeket összefoglaljam, majd előkészítsem az egyedi tájértékké nyilvánításukat, ezzel elérve fennmaradásukat és jelenlegi állapotuk megőrzését.

1.2. A kataszterbe felvett objektumok nyilvántartása

Az egyedi tájértékek nyilvántartásba vételét az MSZ 20381:2009 Magyar Szabvány pontjainak alkalmazásával készítettem el. A szabvány szerinti tájérték kataszterezés fontossága, hogy az átlagemberek és a szakemberek számára is könnyen értelmezhető egységes információt nyújtson.

1.3. Az egyedi tájértékek kategorizálása veszélyeztetettségük szerint

A veszélyeztetettség szerinti kategorizálás elkészítésével felhívhatjuk a figyelmet azokra az objektumokra, amelyeknek nagy szüksége van valamilyen beavatkozásra, hogy fenntarthatjuk jelenlegi állapotukat, illetve megelőzzük azok további romlását. Ez a fajta értékelés nagy segítséget nyújt az önkormányzat és a falubeliek számára mivel ez alapján elvégezhetik a leg-sürgősebb tennivalókat és előre vetíti, hogy a jövőben mely objektumok szorulhatnak beavatko-zásra.

1.4. Az elkészült munka bemutatása a falu és az önkormányzat felé

Célkitűzéseimben szerepel, hogy az elkészült kataszteri munkát bemutassam majd a falu és az önkormányzat számára, hiszen ez a közösség az, akik a megfelelő eszközökkel tényleges részt tudnak vállalni értékeink megőrzésében. Ezen törekvéseimet nehezíti sajnos a négyéven-kénti választás ennek ellenére fontos momentum mivel az új képviselőtestületi tagok megis-merhetik a témát és pontos képet kaphatnak a faluban történő változásokról.

2. Irodalmi áttekintés

2.1. Keszü történetének áttekintése

(KESZÜ.HU 2024 alapján)

A falu neve a Kesző, Keszi honfoglalás korabeli törzsnévre vezethető vissza, amely török eredetű, jelentése darab, vág. Mai nevének korábbi alakját először 1192-ben jegyezték le régi iratokban Kesiu alakban írva. Keszü templomának helyén már az árpád korban kápolna állt. Mint jelentős település csak a középkor végén szerepel. A falu már a török megszállás idején is lakott volt. A korai időkben az itt lakók döntő többsége földműveléssel foglalkozott. A törökök kiűzése után délszlávok költöztek be a faluba, akik már a XVIII. század végén sikeresen beilleszkedtek a magyar társadalomba. Az 1400-as években és később is a Pécsi püspök fennhatósága alá tartozott a település. Az árpád kori kápolna helyére 1781-ben Szent Anna tiszteletére építette a templomot a Pécsi papnevelő intézet uradalma. Az 1781-es évtől van a településnek anyakönyve.

Keszü község címere (NEMZETIJELKEPEK.HU)

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

A falu határában a jégkorszak óriásai tanyáztak, ennek bizonyítéka az ásatások folyamán előkerült mamutcsont maradványok. A mai Keszü területén, már az újkőkor korai időszakában itt élt Lengyeli kultúra leleteit találták meg felszíni szórvány formájában. A római korból I. Constantinus és Numerianus császárok pénzérméi kerültek elő. 1969-ben egy földmunkával megbolygatott területen honfoglaláskori temetőt fedeztek fel. Az 1971-ben zajló útépítések során egy késő avarkori temetőt fedeztek fel. Kiss Attila a sírok feltárásával hitelesítette a temetőt.

1950-es években elkezdődött a faluban a leépülés, a fiatalok Pécsre jártak dolgozni, tanulni. A helyi kisiparosok is egyre inkább a nagyvárosban próbáltak szerencsét. Elköltözésükkel elöregedett és kezdett kihalni a falu. A mezőgazdasági munka becsülete ez idő tájt már közel sem jelentős, volt idő, amikor a városiak csak paradicsomosoknak titulálták a helyieket, mivel rengeteg zöldséget szekereztek a pécsi piacra. A rendszerváltás után azonban gyökeres változás következett be. Megszüntették a Pellérdhez kötődő társközösségi státust, amely nem volt előnyös Keszü számára. A fejlődésnek egyetlen útja kínálkozott: telkeket értékesíteni, lehetőséget biztosítani a városból való kiköltözésre. Az önkormányzat jó érzékkel ismerte fel ezt az igényt. Részarány-tulajdonosoktól felvásárolták a falu és a Malomvölgyi-tó közötti szántókat. A 25 hektáros terület rendezési terve 1994-ben készült el. Az elképzelések szerint a területen kialakított 220 telek egy bordázathoz hasonló, végeiken körforgalommal ellátott, zsákutcás szerkezetre van felfűzve. A területet Cserepes-dűlőnek nevezték el.

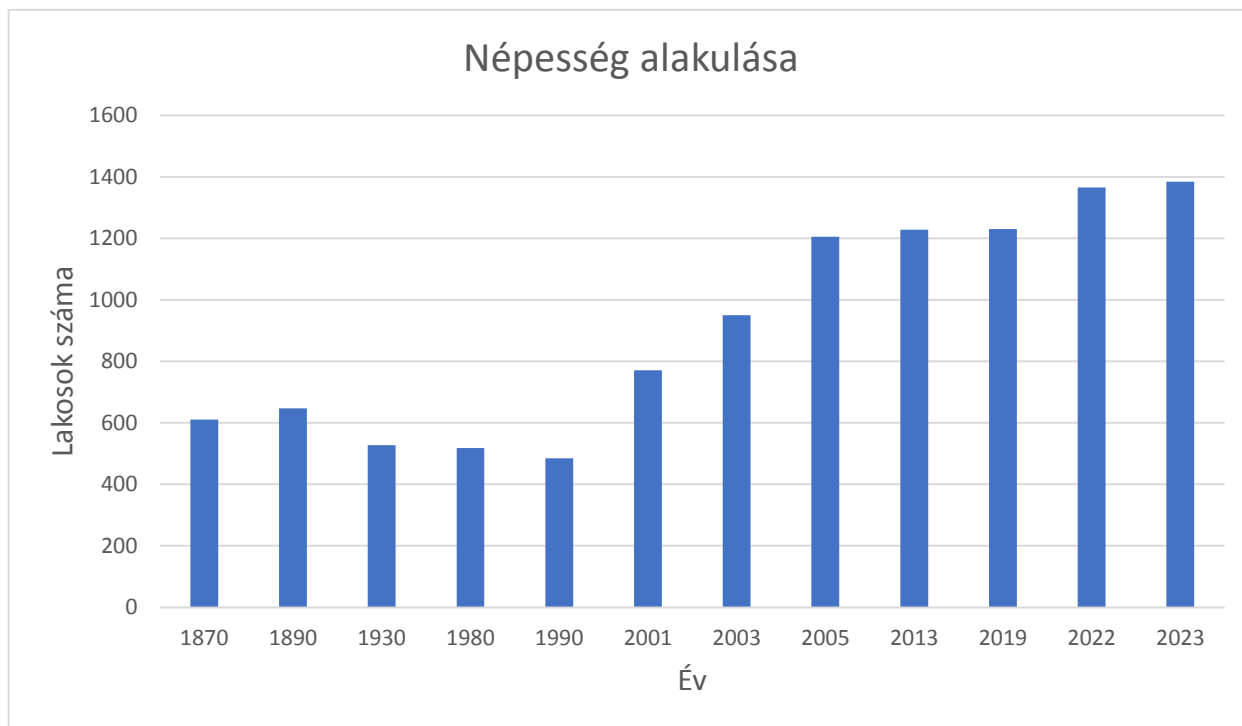
A lakosság lélekszáma az 1980-as évek vége óta folyamatosan növekszik. Ez annak köszönhető, hogy a fiatalabb generációk költöznek vissza a községbe, emellett sokak a panellakás helyett kertesházat vásárolnak a városkörnyéki községekben. Így a népesség korfája egyre inkább a fiatalok felé tolódik el.

Ma a községben Gyóddal közös körjegyzőség és cigány kisebbségi önkormányzat is működik. A 2002 októberében megalakult testület 3 fős, az együttműködésük jónak mondható a faluval. Nagyon aktívak, programokat, segélyakciókat szerveznek, az ünnepekről méltó módon megemlékeznek.

A helyi foglalkoztatási lehetőség kevés, a keszüiek döntő része naponta Pécsre jár dolgozni. A munkanélküliség aránya alacsony, mindössze 5%, túlnyomó többségük szakképzetlen. Az 5 gazdasági társaság és 25 egyéni vállalkozó jelentős része a mezőgazdaságban, a kereskedelemben és a szolgáltatásban dolgozik, utóbbiak kisiparosok. A községnek intézményi háttere nincs.

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Népesség alakulása 1870 óta

(Forrás: Saját szerkesztés, önkormányzati adatok alapján)

2.2. Kataszterezés szakirodalma

A természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvény 6.§ (4) bekezdése értelmében minden nemzeti parknak kötelezettsége a saját területén található települések egyedi tájértékeinek a kataszterezése (TÖRVÉNY 1996).

Az országos szintű egységes kataszterezéshez a Magyar Szabványügyi testület által kiadásra került az MSZ 20381.1999 majd ezt váltotta fel kisebb változtatással az MSZ 20381:2009 magyar szabvány (MSZ 1999, MSZ 2009).

A szabvány szerint: „egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.”

A szabvány szerint a tájértékek néhány csoportját nem kell egyedi tájértékként kataszterezni. Ezek a következők:

- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejétől fogva („ex lege”) védett természeti területek és értékek: barlangok, víznyelők, lápok, szikes tavak, kunhalmok, földvárak, 5 liter/perc értéket meghaladó vízhozamú források (TÖRVÉNY 1996 23. § (2) és (3) bekezdés).
- a biológiai egyedi tájértékek közül azok az élőhelyek (M4. jelzetű melléklet 2.2.2. pont), amelyek országos jelentőségű védett természeti területen vagy Natura 2000 területen helyezkednek el (MSZ 2009 M4. jelzetű melléklet 2.2.2. pont)

2.2.1. Jogsabályok

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (TÖRVÉNY 1996)

MSZ 20381:2009 magyar szabvány az egyedi tájértékek kataszterezéséről (MSZ 1999, MSZ 2009)

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (TÖRVÉNY 1995)

A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet (KORMÁNYRENDELET 2009)

13/1997. (V. 28.) KTM rendelet a védett természeti területek és értékek nyilvántartásáról; (KORMÁNYRENDELET 1997)

2.2.2. TÉKA Program

Az egyedi tájértékek felmérését nagyban elősegítette a 2009-2010-ben megvalósult TájÉrték Kataszter (TÉKA) program. A program során kiemelt szakmai cél egy integrált táji adatbázis, illetve egy olyan informatikai rendszer létrehozása volt, melynek szakmai modulja különösen a tájtervezők és kutatók számára lehet fontos adat- és információforrás. A projekt nagyközönségi modulja a széles nyilvánosság számára felhasználóbarát módon kívánta biztosítani a nyilvános adatok, információk elérhetőségét. (KOLLÁNYI 2010)

2.2.3. Kataszteri nyilvántartás folyamatának lépései

(MSZ 20381:2009)

1. Alkalmazási terület:

A szabvány alkalmazása az egyedi tájértékek országos szintű nyilvántartása során.

2. Szakkifejezés meghatározása:

Egyedi tájérték: egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

3. Az egyedi tájértékek osztályozása:

- Kultúrtörténeti egyedi tájértékek
- Természeti egyedi tájértékek
- Tájképi egyedi tájértékek

4. Vizsgálati terület meghatározása:

Az egyedi tájértékek felvételét minden esetben a település Teljes közigazgatási területére kell elkészíteni.

Érdekes olyan területet választani, amit jól ismerünk vagy szeretnénk megismerni és felfedezni. Szeretett kis falumra esett a választás, ahol kiskorom óta élek. Azt gondoltam, hogy igen jól ismerem a lakhelyem és környékét mivel előszeretettel kirándult együtt a család nemcsak gyalog, hanem édesapámmal lóháton is bejártuk a környéket. Tévedtem, hisz mióta elkezdtem írni a dolgozatom megannyi új látnivalót és értéket fedeztem fel.

5. Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele:

5.1. Adatgyűjtés:

Az adatgyűjtés során az egyedi tájérték vonatkozó irodalmi forrásaira, a helyszíni felvétel adataira, tapasztalataira és az adat közlőktől személyesen begyűjtött információkra kell támaszkodni.

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

A helyszíni adatgyűjtéshez 1:10000-es méretarányú topográfiai vagy annál részletesebb, helyrajzi számokat és a földrészletek határvonalát tartalmazó nyomtatott vagy digitális térkép, műholdas helymeghatározásra alkalmas vevőkészülék, digitális fényképezőgép és a terepi adatfelvételhez használt adattáblázat példánya szükséges.

Már a helyszíni adatgyűjtés során figyelembe kell venni, hogy az objektum akkor minősül nyilvántartásba vételre alkalmas egyedi tájértéknek, ha

- A táj karakterét meghatározza, illetve jelentős mértékben befolyásolja, illetve rendelkezik az alábbi jellemzők legalább egyikével:
- Településkaraktert meghatározó, illetve befolyásoló jelleg
- Tájszerkezet mozaikossága/változatossága/sokfélesége
- Ritkaság/egyediség/különlegesség
- Régiesség/ösiségi jelentőség
- Hagyományörzési jelentőség/nevezetesség
- Homogenitást megtörő jelleg
- Patriotikus jelentőség
- Etnikai/néprajzi jelentőség

5.2. Az adatfeldolgozás módszere

5.2.1. Általános előírások

Az adatfeldolgozás célja olyan dokumentáció összeállítása, amely alkalmas az egyedi tájértékek megállapításának és nyilvántartásának megalapozására.

Az adatfeldolgozáshoz a következő dokumentumokra van szükség:

- Az adattáblázat terepei adatfelvételhez használt, kitöltött példánya
- Digitális fényképek
- Települési összesítő lapok
- települési összesítő térképek

5.2.2. Adatlapok

Készü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Az adatlapokat A/4-es formátumban kell elkészíteni. Az adatlap a következő elemeket tartalmazza:

- Áttekintő térkép az objektum településen belüli elhelyezkedéséről, illetve a fényképezés helyéről és irányáról
- Adatokat tartalmazó adattáblázat

5.2.3. Települési összesítő lapok

Az adatgyűjtés befejezése után összesíteni kell az adott település közigazgatási területén található egyedi tájértékek adatait. Az összesítő lapon fel kell tüntetni az egyedi tájértékek jelzetét, megnevezését és típusának kódját.

5.2.4. Települési összesítő térképek

Az adatlapok alapján el kell készíteni a települési összesítő térképet. A térképen fel kell tüntetni a település közigazgatási határát, valamint az egyedi tájérték helyének megjelölését a jelzet egyértelmű hozzárendelésével

5.3. Nyilvántartás

Az egyedi tájértékek kataszterezése országos szinten többéves gyűjtőmunka. A kataszterezés nem tekinthető lezártnak, hiszen ma még értéktelennek tartott tájalkotó elemekről az idő bebizonyíthatja, hogy az utókor számára megőrzendő kultúrtörténeti jelentőségű emlék. A hiányzó adatokat, az új egyedi tájértékeket a kataszterbe folyamatosan rögzíteni kell. A katasztert legalább tízévenként célszerű felülvizsgálni. Ez a feladat a nemzeti park igazgatóságok feladata. Az adatokat a Természetvédelmi információs rendszerben (TIR) is rögzíteni kell. (MSZ 20381:2009 szabvány)

Kataszterezés utáni feladatok

Az elkészült kataszteri munkát nem szabad lezártnak tekinteni. A szabvány kötelezően előírja a kataszteri munka folyamatos felülvizsgálatát. A jövőben előfordulhat, hogy a most felvett

objektumok besorolása megváltozik vagy akár újabbak keletkezhetnek. Ajánlott a kataszteri munkát legalább tíz évente felülvizsgálni.

„Az egyedi tájértékek kataszterezése több éves gyűjtőmunka, a kataszterezést nem szabad lezártnak, befejezettnek tekinteni, hiszen a ma még értéktelennek tartott tájalkotó elemről az idő bebizonyíthatja, hogy az utókor számára megőrzendő, kultúrtörténeti jelentőségű emlék. A hiányzó, az adatfeldolgozás után előkerült emlékeket a kataszterbe folyamatosan be kell építeni”.

Az eredmények áttekintése és értékelése

A tájérték kataszterezési munkák legfontosabb együttműködő partnerei az önkormányzatok. Ugyanis a kataszterezés folyamata a segítségük és támogatásuk nélkül nem valósulhat meg. Egyúttal az ő érdeküket is szolgálja munkánk létrejötte. Egyfajta iránymutatást adhatunk nekik, illetve időt és pénzt megspórolva hozhatnak döntést az objektumok védelméről és a szükséges intézkedésekről.

Kataszteri munkám elkészítése előtt átolvastam több a témában született tanulmányt, BÖRÖCZ BALÁZS (2014) illetve HORVÁTH ZOLTÁN (2014), amelyek iránymutatást adtak a későbbiekben.

3. Anyag és módszer

3.1. Keszü község

(KESZÜ.HU 2024 alapján)

Keszü az ország déli részén Baranya megye közepén, Pécsről 8,2 km-re délnyugati irányban található. Gépjárművel 10 perc alatt érhetünk be a megyeszékhely központjába. Bár a szomszédos települések közötti kapcsolatai Pécs és Pellérd kivételével nem megoldottak, összességében Keszü regionális, elsősorban északi irányú, a közigazgatás, a szolgáltatások és a gazdaság szempontjából meghatározó közlekedési kapcsolatai megfelelőnek mondhatók. Keszü szomszédos települései délkelet felől Kökény, dél felől Szilvás, Szőke és Regenye, délnyugat felől Gyód, északnyugat felől pedig Pellérd. A település belterületi határától északra gyorsforgalmi út nyomvonala tervezett, mely nyomvonal Kelet-Nyugat irányba húzódva halad majd.

A 20. század második felében Keszü és a közeli község Gyód sorsát nagyban befolyásolta a megyeszékhely közelsége. A települések napjainkra Pécs nemcsak szorosan vett vonzáskörzetéhez tartozik, hanem szinte a részének tekinthető.

Lakosainak száma 1930-ban 527 fő, ami alig változik az elkövetkezendő években 1970-ben 554 fő él a településen. A lakosság lélekszáma az 1980-as évek óta folyamatosan növekszik. Ennek oka, hogy unokák költöztek vissza a községbe, emellett sok városi ember adta el a panellakását és vásárolt házat a város környéki községekben. Keszüben korán felismerve a lehetőséget a „kiteleplők” csábítására önálló, összközműves korszerűen kialakított településrészt épített a település mag és a Malomvölgyi tó közötti dombháton. Így a népesség korfája napjainkban egyre inkább a fiatalok felé tolódik el. A folyamatokat jól szemlélteti, hogy míg 1990-ben még csak 448-an, ma 1361-en lakják a községet a pozitív vándorlási különbözet miatt.

Keszü a Dél-Baranyai Dombság kistáj részét alkotják. A kistáj nagyobb részt völgyközi hátakra tagolt eróziós-deráziós dombság, amelyet agyagos-lössös lejtőüledék takar, tengerszint feletti magassága 130-250 m között mozog. Területe 731 hektár a 2014-es adatok szerint. A növényvilága a Pécsi flórajárásba tartozik, eredeti potenciális erdőtársulásai a gyertyános kosványos tölgyesek, a gyöngyvirágos tölgyesek és a tölgy-kóris-szil ligeterdők. A terület elsődlegesen a változatos dombvidéki táj jegyeit viseli magán, melyek völgyfenekeiben, mélyvonalai

mentén alakultak ki a települések. Így van ez Keszü esetében is. A domborzati viszonyok meghatározzák a terület tájhasználatát is. A beépült területek mentén a kertgazdálkodás, a magasabb síkvidéki részeken a nagyüzemi gazdálkodás a jellemző. A falu területén és határában megtalálhatóak kiemelt védelemmel bíró Natura 2000-es természetvédelmi területek. Ezeken a területeken ősgyepesek és számos védett állat él ilyenek például a vöröshasú unka, mocsári teknős, csíkos medvelepke, magyar tarsza és a nagy szarvasbogár.

A nyár mérsékelt forró és száraz, a tél enyhe, a csapadék egész évben kevés. A mediterrán hatások itt erősen érvényesülnek. A körzet a megye legmelegebb területei közé tartozik. Az évi középhőmérséklet megközelíti a 11 °C-ot. Sugárzási adottságai kedvezőek, hőigényes növények termesztésére kiválóan alkalmas. A különlegesen magas hőmérsékleti értékek alakulásában szerepet játszik a Mecsek déli lejtője is. A terület termőképessége Baranya vármegyei viszonylatban magasnak tekinthető.

A fennmaradt legkorábbi lakóépületek a tornác nélküli szegényparaszti porták, melyek a XIX. sz. elején épülhettek. Ezekből kevesebbrel találkozunk ellentétben a tornácos lakóházakkal melyek a század második felében épületek és közülük sok fajta épület maradt fenn napjainkig. A térségre jellemző gazdag tégl architektúrájú gazdasági épületek egy része szintén eredeti állapotában maradt meg a községben. A településmag arculatában a foghíjként beépült késői épületek kevésbé jellemzőek. A hagyományos lakóépületek egysoros, egyszerű, arányos tömegű földszintes házak. A szőlőhegyen a prэшázak nagyrészt egyterűek, de akad közöttük kétszintes épületek is. Több fajta, változatos épülettípus figyelhető meg. A napjainkban az új lakóépületeket kő helyett nagyrészt beton ill. tégl lábazattal építették. Az épületek anyagára az égetett agyagtégla jellemző, mely a tagozatoknál vakolatlanul jelenik meg. A melléképületek esetében több vakolatlan, látszó téglafelülettel találkozunk, de az ablak szemöldöknél, párkánynál és néhol a sarkokon látszó kirakott tégladíszítés mindegyikre jellemző. A szőlőhegyi pincék korábban vályogból épültek. A XIX. században épült prэшázakra jellemző csak a faragott kő és tégl anyaghasználat.

Keszü legfiatalabb településrészét az Ófaluval a csak a közös közigazgatási egység kapcsolja össze. A településkarakter tekintetében teljesen más jellemzőket és értéket képvisel. Az összetett tömegű, kis alapterületű telkeken, szabadon álló, nagy alapterületű változatos hajlásszögű, de jellemzően összetett tetőidomú lakóépületek épültek fel itt az elmúlt évtizedekben.

Építészeti formavilágát a rendkívüli változatosság jelmezi, ahol a székelykaputól kezdve a barokkos jellegű oromzat kialakításig bezárólag minden stíluselem megjelenik. Ebből kifolyólag egységességét maximum a tarka sokszínűségében kereshetjük.

3.2. Adatgyűjtés módszere

Mielőtt belevágtam volna a terepmunkába, tanulmányoztam az egyedi tájérték kataszterezés szakirodalmát. A korábban már említett törvény és szabvány áll a rendelkezésünkre. Ezért munkám céljának eléréséhez felhasználtam már korábban megírt, szakemberek által jóváhagyott munkákat, melyeket egyfajta szabványnak is tekinthetünk. Ezek mellett rábukkantam az interneten a „Mindennapi kisemlékeink megőrzéséért. Útmutató az egyedi tájértékek kataszterezéséhez” című kiadványra (KISS és mtsai 2011). Gyakorlati útmutatást és szakmai tanácsokat nyújtott a könyv, melynek köszönhetően sikeresen alkalmazni tudtam a 2009-es szabványt. A szakirodalom átolvasása után útra keltem és elkezdtem felkutatni település közigazgatási területén található objektumokat, melyeket egyedi tájértéknek gondoltam. Végeredményképp, hogy pontosan mely objektumok feleltek meg az egyedi tájérték jellemzőinek azt az értékelő táblázat mutatja be (lásd Értékelés fejezet 4.2.).

3.3. Adatgyűjtés

A helyszíni adatgyűjtéshez digitális fényképezőgépet vittem magammal. Dokumentáltam a felvételre szánt objektumokat és azok környezetét. A helyszíni szemle során 1:10000-es méretarányú topográfiai térképet használtam a helyrajzi számok feljegyzéséhez és műholdas helymeghatározásra alkalmas készüléket a helyzetem meghatározására. Az összegyűjtött adatokat már a helyszínen jegyzeteltem és vázlatosan rögzítettem a terepi adatfelvételhez használt adattáblázat példányába.

3.3.1. Fénykép, Kataszteri adatlap

A kataszter adatlapjait az MSZ 20381: 2009 szabvány alapján készítettem el és figyelembe vettem BÖRÖCZ (2014) és HORVÁTH (2014) munkáit is.

Az adatlapokhoz szükséges információk nagy részét Molnár Attila alpolgármestertől kaptam meg (pl. helyrajzi számok, objektumok tulajdonosa és azok kora). Családja generációk óta

a községben lakik így olyan információk birtokába juthattam melyeket a közösség nagy része már nem ismerhetett.

A kiválasztott objektumokról és azok környezetéről fényképeket készítettem. Ahol lehetőségem volt rá több kép is készült az objektumokról. Részletes bemutatás érdekében azok környezetét is tartalmazták a képek mert néhány esetben jelentéssel bírtak. Ilyen volt például a D1-es objektum mely a falu templomát és annak templomkertjét mutatja be.

Az adatlapokat A/4-es formátumban készítettem el. Az első oldalon elhelyeztem a tájérték fényképét és az áttekintő térképét mely a település belüli elhelyezkedéséről ad információt. A másik oldalon összeállítottam az adattáblázatot mely tartalmazta a szabvány M1 és M2 pontjaiban meghatározott adatokat. Az adatlapokat a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság pecsétjével, valamint a nemzeti park igazgatóság igazgatójának aláírásával kell ellátni. Ha az érintett települési önkormányzat egyetért az egyedi tájértéknek a kataszterbe való felvételével, úgy az önkormányzat pecsétjével és a jegyző aláírásával is hitelesíteni kell az adattáblázatot. (MSZ 20381:2009)

3.3.2. Egyedi tájérték minősítés

(KISS és mtsai 2011)

A helyszíni adatgyűjtés során potenciálisan egyedi tájértéknek minősíthető tájelemek felmérését végeztem. Ez egyfajta elő minősítést jelentett. Azokat a tájelemeket is feljegyeztem, amikről a helyszínen nem tudtam egyértelműen eldönteni, hogy egyedi tájértéknek minősülhet-e, megspórolva ezzel a későbbi többletmunkát. A végső döntés meghozatalára akkor került sor mikor végeztem a helyszíni adatgyűjtéssel és az otthoni háttérellemzéssel ezáltal átfogó ismeretek birtokába kerültem. Szakmai szempontból akkor minősül egy objektum nyilvántartásra alkalmas egyedi tájértéknek, ha a táj karakterét meghatározza és jelentős mértékben befolyásolja, illetve rendelkezik a következő jellemzők legalább egyikével:

- A táj karakterét meghatározza, illetve jelentős mértékben befolyásolja, illetve rendelkezik az alábbi jellemzők legalább egyikével:
- Településkaraktert meghatározó, illetve befolyásoló jelleg
- Tájszerkezet mozaikossága/változatossága/sokfélesége
- Ritkaság/egyediség/különlegesség

Készü egyedi tájértékeinek kataszterezése

- Régiesség/ősiségi jelentőség
- Hagyományőrzési jelentőség/nevezetesség
- Homogenitást megtörő jelleg
- Patriotikus jelentőség
- Etnikai/néprajzi jelentőség

Az MSZ 20381: 1999 szabvány tartalmaz egy egyszerű minősítési rendszert. 12 kritérium alapján 1-től 5-ig kellett pontozni az adott tájelemet, amelyet akkor kellett egyedi tájértékként nyilvántartásba venni, ha a kapható 60 pontból legalább 20-at elért. A 2009. évi módosítás során ugyan kivezették a szabványból mivel nagyon kevesen alkalmazták. Véleményem szerint kár lenne kihagyni a munkámból ezért elkészítettem (lásd Értékelés fejezet 4.2.).

Következő lépésben a szabvány szerinti kategorizálást készítettem el. (Kategoriókat lásd 9.1. Melléklet) Majd, veszélyeztetettségük szerint kategorizáltam a nyilvántartásba felvett tájértékeket

Veszélyeztetettség szerinti kategóriák:

- Nem veszélyeztetett
- Kis mértékben veszélyeztetett
- Nagy mértékben veszélyeztetett

4. Eredmények és értékelés

Keszü község területén található egyedi tájértékek sikeres feltérképezése során összesen 22 objektumot találtam érdemesnek, hogy bekerüljön a dolgozatomba (lásd 9.4. Melléklet). A tájértékek vizsgálata, szabvány szerinti csoportosítása és értékelése itt olvasható.

1. Kultúrtörténeti egyedi tájértékek

1.1. Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek

1.1.1. Mindennapi élettel kapcsolatos egyedi tájértékek

Lakóépület, épületrész, udvar. D3, D15, D22

1.1.3. Kultikus szakrális építmény, alkotás, helyszín

Templom, fészület, Szentek szobra. D1, D4, D5, D6, D7, D12, D17

1.1.4. Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás

Temető, Síremlék D16, D18, D19, D20

1.1.5. Védelemmel kapcsolatos létesítmény

Tűzoltólaktanya, Tűzoltó lovasszekér. D10, D13

1.1.7. Zöldfelületi létesítmény objektum

Faegyed, „jelesfa”. D21

1.3. Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek

1.3.2. Agrártörténeti egyedi tájérték

Pince, pincesor, pincetelep, pincefalu. D14

1.4. Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek

1.4.1. Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték

Emlékoszlop, emlékmű, emléktábla. D2, D8, D9, D11

2. Természeti egyedi tájértékek

2.2. Biológiai egyedi tájértékek

2.2.1. Növényegyed, növénycsoport

Fa, jellegfa. D21

4.1. Kategorizálás veszélyeztetettség szerint

A tájértékeket a szabványban előírtaknak megfelelően értékeltem és elvégeztem a veszélyeztetettségük szerinti kategorizálást.

Veszélyeztetettség:

- Nem veszélyeztetett. D1, D2, D4, D5, D6, D7, D8, D9, D11, D12, D13, D16, D17, D21, D22
- Kis mértékben veszélyeztetett. D3, D10, D18, D19, D20
- Nagy mértékben veszélyeztetett D14, D15

Az objektumok nagyrészt jó állapotúak mely az önkormányzat és a falubeliek odafigyelésének, illetve rendszeres karbantartásának köszönhető. A faluban aktív közmunka szolgálat működik, azok körében, akiknek nincs lehetősége máshol elhelyezkedni. A közmunkások látják el legtöbb esetben az állapot fenntartó munkálatokat. A zöldfelületeket, kerteket és a temető területét rendszeres kaszálassal tartják rendbe. Az emlékműveket, feszületeket és szobrokat évente többször takarítják. A templom takarítását a templomba járó asszonyok végzik el. Készü legfontosabb nevezetessége a Szent-Anna templom is bekerült a tájértékek közé. A katolikus templom (D19) az egyház nyújtotta pénzforrásból és a hívek adományaiból tudja fenntartani állapotát és rendezni a környezetét, hogy a faluba látogató turisták is megcsodálhassák. A templom 1781-ben épült és jelenleg is műemlék védelem alatt álló épület. 1936-ban Novracsics Ferenc működése alatt új belső festést kapott. Az elkészült mű Döbrentei Gábor Budapesti festőművész munkája. A külső felújítást 1960-ban Köves Béla plébános jóvoltából végezték el. Ugyanebben az évben került sor a harangok villamosítására, melyet Lőrincz Sándor és testvérbátyja adományából valósítottak meg. 1980-ban újra tatarozták a templomot, ekkor szerelték be a villanyfűtést is, mely nagyban köszönhető Balogh Pál akkori plébánosnak

és a hívek hozzájárulásának. 2000-ben új tetőszerkezet került az épületre. Ebben a hívek adományai mellett nagy szerepe volt a püspökségnek is. A 2006-os évre befejeződött a templomkert felújítása. Ezen terv keretein belül elkészült az épülethez vezető út és a hozzá tartozó park helyreállítása. Pár évvel ezelőtt sor került egy újabb felújításra mely során a templom külső falazatát helyreállították és lefestették. (KESZÜ.HU 2024 alapján)

A kis mértékben veszélyeztetett objektumok elsősorban magán kézből vannak, ezek sorsáról sokszor hiába döntene az önkormányzat és a falu vezetősége, hogyha a tulajdonos másképp vélekedik róluk vagy rosszabb esetben nem is vesz tudomást a fennálló problémáról. Ilyenkor annyit lehet tenni, hogy felkeressük a tulajdonost és említést teszünk az objektum állapotáról és lehetséges megóvásáról. Ebbe a kategóriába sorolható objektumok: D3, D10, D18, D19, D20

Nagy mértékben veszélyeztetett a paplak épülete (D15) és a szőlőhegyen található régi pince (D14). Az elhagyatott pince nagy eséllyel már nem menthető meg. Viszont a paplak épülete a rossz állapota ellenére még megmenthető lenne. Korábban el is kezdődött a felújítás megtervezése. Sajnos azonban anyagi forrás hiánya miatt ez meghiúsult.

A nem veszélyeztetett kategóriába sorolt objektumokat sem szabad elhanyagolni mert a jövőben könnyen olyan sorsra juthatnak, ahonnan már nehezen lehet visszafordítani az állapotromlást.

4.2 Az objektumok pontozásos értékelése a szabvány szerint

(KISS és mtsai 2011)

Az MSZ 20381: 1999 szabvány tartalmaz egy egyszerű minősítési rendszert. 12 kritérium alapján 1-től 5-ig kellett pontozni az adott tájleletet, amelyet akkor kellett egyedi tájértékként nyilvántartásba venni, ha a kapható 60 pontból legalább 20-at elért. A 2009. évi módosítás során ugyan kivezették a szabványból mivel nagyon kevesen alkalmazták. Véleményem szerint kár lenne kihagyni a munkámból ezért elkészítettem.

Készü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Értékelési szempontok	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
Ritkaság, Egyediség, Különlegesség	3	3	4	3	5	2	3	3
Régiesség, Ősiességi jelentőség	5	4	3	3	4	3	2	3
Idegenforgalmi látogatottsági jelentőség	2	3	1	1	1	2	1	2
Hagyományőrzési jelentőség	4	3	2	4	2	3	3	1
Esztétikai, Látványjelentőség	3	2	3	2	1	1	2	3
Történelmi, Patriotikus jelentőség	4	5	3	3	2	2	2	5
Tudományos, Szakterületi jelentőség	1	1	1	2	2	2	1	2
Oktatás, Ismeretterjesztési jelentőség	2	3	2	1	1	3	2	1
Ökológiai jelentőség	2	2	2	2	3	1	1	1
Sérülékenység, Veszélyeztetettség	3	1	5	4	4	4	3	3
Összesen	29	27	26	25	25	23	20	24

Értékelési szempontok	D9	D10	D11	D12	D13	D14	D15	D16
Ritkaság, Egyediség, Különlegesség	3	5	2	2	3	4	2	2
Régiesség, Ősiességi jelentőség	2	3	3	3	3	3	4	3
Idegenforgalmi látogatottsági jelentőség	3	1	1	2	1	1	2	3
Hagyományőrzési jelentőség	1	2	3	3	2	2	3	4
Esztétikai, Látványjelentőség	1	3	2	2	3	2	2	2
Történelmi, Patriotikus jelentőség	4	2	4	4	3	3	2	4
Tudományos, Szakterületi jelentőség	2	1	2	1	2	1	3	1
Oktatás, Ismeretterjesztési jelentőség	2	3	1	2	1	3	1	1
Ökológiai jelentőség	1	1	3	2	2	3	1	3
Sérülékenység, Veszélyeztetettség	3	4	2	3	3	5	4	3
Összesen	22	26	23	24	23	27	24	26

Értékelési szempontok	D17	D18	D19	D20	D21	D22
Ritkaság, Egyediség, Különlegesség	3	2	2	2	4	3
Régiesség, Ősiességi jelentőség	3	3	3	4	3	3
Idegenforgalmi látogatottsági jelentőség	1	1	1	2	2	1
Hagyományőrzési jelentőség	1	2	2	2	2	2
Esztétikai, Látványjelentőség	2	2	2	2	3	3
Történelmi, Patriotikus jelentőség	3	3	3	2	3	2
Tudományos, Szakterületi jelentőség	2	1	1	1	1	2
Oktatás, Ismeretterjesztési jelentőség	2	2	2	1	2	1
Ökológiai jelentőség	3	3	3	3	4	2
Sérülékenység, Veszélyeztetettség	4	4	3	2	3	3
Összesen	24	23	22	21	27	22

4.3. Az objektumok elhelyezkedésének bemutatása település összesítő térképen

A szabvány szerint a kataszterbe felvett objektumokat meg kell jelölni a település összesítő térképen. Az összesítő térképen jól látható az objektumok településen belüli elhelyezkedése így az olvasó az adatlapokon szereplő képek segítségével elképzelheti hogyan is néznek ki a valóságban. (lásd 8.4. Ábrajegyzék)

5. Javaslatok

Munkám során kiderült, hogy a lakóhelyem egyedi tájértékeinek felmérése egy időt és energiát igénylő fontos feladat, amit a megfelelő ismeretanyag hiányában, illetve az önkormányzat és a falubeliek segítségével nélkül nem lehet elvégezni.

A helyi közösség értékeinek megőrzése és karbantartása a községben élők érdeke és feladata. Nem szabad várnunk a csodát, hogy majd megérkezik a segítség. Az önkormányzat munkáján felül nagy szüksége van a falunak tenni akaró lakosokra.

Az elkészített adatlapokon csupán pár szóban lehet említést tenni a szükséges intézkedésekről, illetve az objektumok fényképei néhány esetben csak madártávlatból mutatják be a problémákat és a szükséges beavatkozás mértékét. Ezért szeretném bemutatni a következtetéseimet és felhívni a figyelmet a rövid, közép és hosszútávú intézkedések fontosságára.

Rövid távú következtetés:

Rövid távon a legfontosabb cél a veszélyeztetett kategóriába sorolt objektumok állapotromlásának mielőbbi megakadályozása. A Paplak épülete D-15-ös objektum sürgős felújítására lenne szükség ugyanis jelenleg lakhatatlan állapotú. Sajnos ilyen nagy összegű felújítást az önkormányzat és az egyházközösség sem tud kivitelezni. Meglátásom szerint az épület további állapotromlását kell megakadályozni majd később az értékesítés lehetőségét kellene szem előtt tartani így az új tulajdonos felújítás után lakóingatlanként vagy akár gazdasági épületként használhatná megmentve az enyészetté válástól.

Közép távú következtetés:

Javaslom az eddig jól kialakult rendszer megőrzését és folytatását. A kis mértékben veszélyeztetett objektumok folyamatos karbantartását továbbra is el kell végezni. Ilyen munkálatok például: a zöldterületek rendszeres kaszálása, az utak melletti fák metszése, a közintézményi épületek homlokzatának tisztítása és festése, a fészületek rendszeres tisztítása és felügyelete, illetve a falubeli lakosok saját portájának rendben tartása. Szerencsére az önkormányzat és a faluban működő közmunka szolgálat ellátja ezeket a feladatokat így az ide látogatókat egy szép és rendezett település fogadja.

Hosszú távú következtetés:

Az elkészült kataszteri munkát nem szabad lezártnak tekinteni. A jövőben előfordulhat, hogy a most felvett objektumok besorolása megváltozik vagy akár újabbak keletkezhetnek. Ajánlott a kataszteri munkát legalább tíz évente felülvizsgálni, ezt a szabvány is előírja. Célszerű és egyszerűbb megoldás, ha a jelenlegi értékeinkre odafigyelünk és óvjuk őket így a folyamatos kisebb beavatkozások elegendőek ahhoz, hogy megakadályozzuk a veszélyeztetetté válásukat.

6. Összefoglalás

Minden nemzeti parknak kötelezettsége a saját területén található települések egyedi tájértékeinek a kataszterezése a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvény 6.§ (4.) alapján.

Kataszteri nyilvántartás folyamatának lépéseit az MSZ 20381.2009 szabványban rögzítik.

Az ország déli részén Baranya vármegyében található Keszü területén térképeztem fel az egyedi tájértékeket és végeztem el egy kataszteri munkát.

A terület kiválasztása a konzulensem segítségével történt. A vele való beszélgetés során merült fel a lakóhelyem, mint lehetséges vizsgálati terület. Utána jártam, hogy készült e már korábban a faluban hasonló munka. Ellátogattam az önkormányzathoz, ahol elmondták, hogy tudomásuk szerint még senki nem kezdett bele ilyesfajta kutatásba, ezért nagy örömmel fogadták megkeresésem.

Munkám elején tanulmányoztam a tájérték kataszterezés szakirodalmát és a hozzá kapcsolódó előírásokat majd információ gyűjtésbe kezdtem a falu történetével kapcsolatban. Az adatgyűjtés után útra keltem és elkezdtem felkutatni a potenciálisan egyedi tájértéknek tekinthető objektumokat, amikhez később információt gyűjtöttem a tulajdonosok, falubeliek és az önkormányzat körében. A terepszemle során magammal vittem a dokumentáláshoz szükséges eszközöket. A kiválasztott objektumokról és környezetükről fényképeket készítettem majd megszerkesztettem az adatlapokat. Következő lépésben pontozással értékeltem az objektumokat a szabvány szempontjai szerint. Az értékelésből kiderül, hogy vajon valóban egyedi tájértéknek minősülnek e a kiválasztott objektumok. Elkészítettem a tájértékek csoportosítását a szabvány által meghatározott típusok szerint. Az objektumok nagyrésze kultúrtörténeti egyedi tájérték kategóriába tartozik, de akad köztük ökológiai jelentőséggel bíró természeti tájérték is (D21-es objektum). Az objektumokat rangsoroltam veszélyeztetettségük szerint. Három kategóriát különböztettem meg: nem veszélyeztetett, kis mértékben veszélyeztetett és nagy mértékben veszélyeztetett. A rangsorolásból kiindulva következett az értékelés mely felhívja a figyelmet az objektumok állapotára és megmutatja mely esetben szükséges beavatkozás. Az értékelésből kiderül, hogy az objektumok nagyrészt jó állapotúak mely az önkormányzat és a falubeliek odafigyelésének, illetve rendszeres karbantartásának köszönhető. Végezetül igyekeztem összefog-

lalni a rövid, közepes és hosszú távú intézkedéseket, amelyek szükségesek a közösség értékeinek megőrzése és állapotuk romlásának megakadályozása céljából. Fontos megemlíteni, hogy ha egy objektum esetében nincs lehetőség vagy érdek a beavatkozásra akkor az értékesítés lehetőségét kellene szem előtt tartani így a következő tulajdonos új funkciót adhat neki ezzel megmentve az enyészetté válástól. A faluban észre vehető a tenni akarás, de sajnos sok esetben anyagi gátja van a szükséges munkálatoknak. Bízom abban, hogy a közösség együttes erővel még nagyon sokáig megőrzi a falu értékeit és ezt a célt tovább örökíti a jövő nemzedéke számára.

Őszintén remélem, ezzel a dolgozattal tudtam segíteni az önkormányzat munkáját és sikerrel végeztem el egy szabványos kataszterezést.

7. Köszönetnyilvánítás

- **Konzulensemnek, Dr. Pál-Fám Ferenc István egyetemi docensnek**
- **Keszü község önkormányzat munkatársainak**
- **Buday-Sántha Attila polgármester úrnak**
- **Molnár Attila alpolgármester úrnak**
- **Dr. Kislaki-Frank Brigitta jegyzőnek**

Irodalomjegyzék

- BÖRÖCZ B. (2014): Babócsa egyedi tájértékeinek kataszterezése. Szakdolgozat, Kaposvári Egyetem.
- EPERJESSY (1940): A magyar falu településtörténete. Magyar Szemle Társaság, Budapest.
- HORVÁTH Z. (2014): Vízvár egyedi tájértékeinek kataszterezése. Szakdolgozat, Kaposvári Egyetem.
- KESZÜ.HU (2024): Keszű településképi arculati kézikönyve - 2016. évi LXXIV. törvény alapján a település természeti és épített környezete által meghatározott helyi településképi jellemzők bemutatására és minőségi formálására hivatott szemléletformáló kiadvány.
- KISS G., TÓTH SZ., SIKABONYI M., FARKAS R. (2011): Mindennapi kisemlékeink megőrzéséért: útmutató az egyedi tájértékek kataszterezéséhez. Vidékfejlesztési Minisztérium, Budapest.
- KOLLÁNYI (2010): TÉKA program. Tanulmány.
- KORMÁNYRENDELET (1997): 13/1997. (V. 28.) KTM rendelet a védett természeti területek és értékek nyilvántartásáról
- KORMÁNYRENDELET (2009): A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet
- MSz (1999): Magyar szabvány az egyedi tájértékek kataszterezéséről MSZ 20381:1999
- MSz (2009): Magyar szabvány az egyedi tájértékek kataszterezéséről MSZ 20381:2009
- NEMZETIJELKEPEK.HU (2024): [Www.Nemzetijelkepek.Hu](http://www.Nemzetijelkepek.Hu)
- TERMÉSZETVÉDELEM.HU (2024): [Www.Természetvédelem.Hu](http://www.Természetvédelem.Hu)
- TÖRVÉNY (1995): A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény
- TÖRVÉNY (1996): A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
- TÖRVÉNY (2016): A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény

8. Melléklet

8.1. Az egyedi tájértékek főtípusai, típusai, altípusai és fajtái

8.2. Az értékelés szempontjai az MSZ 20381:1999 szabvány szerint

8.3. Ábrajegyzék

8.4. Adatlapok

8.1. Az egyedi tájértékek főtipusai, típusai, altípusai és fajtái (előírás)

(MSZ 20381: 2009. M4)

Kataszterbe felvett egyedi tájértékek: D1-D22

1. Kultúrtörténeti egyedi tájértékek

1.1. Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek

1.1.1. Mindennapi élettel kapcsolatos egyedi tájértékek

- Településszerkezet
- Utcakép
- Közüintézmény épülete
- Kastély, kúria
- Lakóépület, épületrész, udvar
- Tájház
- Köztéri szobor
- Parasztfürdő
- Mosóhely, mosóház
- Kapu
- Pad

1.1.2. Birtokjel, határjel

- Határdomb, határhalom
- Határkő
- Határjelző kőrakás
- Határárok
- Határmezsgye

1.1.3. Kultikus szakrális építmény, alkotás, helyszín

- Templom, imaház
- Kolostor, monostor
- Kápolna
- Remetelak, remetebárlang
- Kálvária, Kálváriadomb
- Harangtorony
- Harangláb
- Feszület
- Képesfa
- Szentekek szobra
- Szentháromság-szobor
- Pestis-oszlop
- Fülkés szikla, „kaptárkő”
- „Jeleskő”, „szerkő”

1.1.4. Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás

- Temető
- Ravatalozó
- Sírkő

Síremlék
Fejfa, Kopjafa

1.1.5. Védelemmel kapcsolatos létesítmény

Erőd, vár
Várfal, vártorony, bástya
Városfal, városkapu, őrtorony
Sánc, árok
Bunker
Tűzvigyázó torony
Tüzoltólaktanya, tűzoltószertár

1.1.6. Földméréssel kapcsolatos létesítmény

Földmérési alapponthoz kapcsolódó létesítmény
Nevezetes földrajzi ponthoz kapcsolódó jelzés

1.1.7. Zöldfelületi létesítmény objektum

Park
Vadspark
Közüintézmény kertje
Kastélykert, kúriakert
Gyűjteményes kert
Faegyed, „jelesfa”
Fasor
Fásítás

1.2. Közlekedéssel szállítással kapcsolatos egyedi tájértékek

1.2.1. Út, útvonal, vagy annak részlete

Hadi út
Posta út
Kereskedelmi út
Zarándokút
Csordaút, hajcsárút
Mélyút
Vasút
Erdei vasút
Lóvasút
Hajóvontató út
Kötélpálya
Sikló

1.2.2. Útvonalakat összekötő létesítmény

Híd
Alagút
Viadukt
Rév
Komp

1.2.3. Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény

Vasútállomás
Őrház, bakterház
Vámház
Kikötő

Útkaparóház

1.3. Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek

1.3.1. Erdő- és vadgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték

Erdésház, vadásház, erdei kunyhó

Csúszda, rakodó

Vadász les

Erdő és vadgazdálkodással kapcsolatos emlékhely

1.3.2. Agrártörténeti egyedi tájérték

Majorság

Tanya

Pince, pincesor, pincetelep, pincefalu

Présház, borház

istálló, ól, pajta

Terménytároló, magtár, csűr

Verem

Hídmérleg

Öntözőmű

Halastó

Csőszkunyhó

Kemence, aszaló, füstölő

Fokgazdálkodás létesítményei

Művelési szerkezet

Fás legelő

1.3.3. Ipartörténeti egyedi tájérték

Műhely, üzemépület

Erőmű

Vashámor, vaskohó

Huta

Szénégető

Mészégető

Malom, malomárok, malomtó

Kenderáztató

1.3.4. Bányászattal kapcsolatos egyedi tájérték

Külszíni fejtés, anyagnerő hely

Horpa

Fúrótorony, aknatorony

Táró, ereszke

Szállítópálya, sikló, vasút

Rakodó

Dúsító, őrlő, törő

1.3.5. Vízhasználattal, vízgazdálkodással egyedi tájérték

Csatorna

Zsilip

Gát

Tározótó

Áteresz

Szivattyútelep

Víztorony

Forrásfoglalás
Kút
Tóka
Közterületi csap
Falikút, vízköpő

1.4. Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek

1.4.1. Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték

Ütközet, illetve csatahely, táborhely, tanácskozáshely
Honvédsír, katonasír, sírmező
Emlékmű, emlékszobor, emlékoszlop, emléktábla
Emlékház
Emlékfa, emlékfásor, emlékfásítás
Emlékliget, emlékkert, emlékpark
Híres személlyel kapcsolatos emlékhely
Történelmi népmondai emlékhely
Ideiglenes jelleggel létesített, kulturális eseménnyel kapcsolatos építmény terepalakulat
„Jeleskő”

1.4.2. Turizmushoz, természetjáráshoz kapcsolódó emlékhely, jeles hely

Turistaház, kulcsosház
Kiepített turistaút
Pihenőhely
Kilátótorony
Természetjáráshoz kapcsolódó emlékhely, jeles hely

1.4.3. Vendéglátáshoz kapcsolódó egyedi tájérték

Csárda
Fogadó
Panzió
Szálloda

2. Természeti egyedi tájértékek

2.1. Földtudományi egyedi tájértékek

2.1.1. Geológiai egyedi tájérték

Mélyégi magmás kőzet feltárása, előfordulása
Vulkáni kőzet feltárása, előfordulása
Üledékes kőzet feltárása, előfordulása
Metamorf kőzet feltárása, előfordulása
Ásvány-előfordulás, lelőhely
Ösmaradvány előfordulása, lelőhelye
Rétegtani jelentőségű feltárás
Törés, vetődés feltárása, előfordulása
Gyűrődés feltárása, előfordulása

2.1.2. Geomorfológiai egyedi tájérték

Intrúziós (benyomulósos) domborzati forma
Vulkáni eredetű domborzati forma
Gyűrt domborzati forma
Töréses-vetődéses domborzati forma

Tömegmozgások által létrehozott felszínforma
Folyóvíz munkája által létrehozott felszínforma
Szél munkája által létrehozott felszínforma
Karsztforma
Sajátos közetminőséghez kötődő felszínforma
Komplex eredetű felszínforma
Sajátos keletkezésű mikroforma

2.1.3. Talajtani egyedi tájérték

Talajszelvény
Talajmintázat
Talajtani folyamatok felszíni bélyegei

2.1.4. Vízteni egyedi tájérték

Forrás
Folyóvízhez kapcsolódó képződmény
Állóvízhez kapcsolódó képződmény

2.2. Biológiai egyedi tájértékek

2.2.1. Növényegyed, növénycsoport

Erdőrészlet, erdőmaradvány, Erdőszegély
Erdősáv vagy erdősáv maradványa
Facsóport, fasor
Fa, jellegfa
Cserjecsóport, cserjesáv
Mezsgye

2.2.2. Élőhely

Hínárnövényzet
Mocsarak, mocsárrétek
Lápok, láprétek
Hegyvidéki gyepek
Szikesek
Homoki gyepek
Sziklagyepek, lejtősztyepppek
Lőszgyepek
Pionír élőhelyek, zátony, löszfal, szakadópart, sziklafal
Cserjések, erdő és cserjés szegélyek
Erdő-gyep mozaikok
Láp és ligeterdők
Üde Lomboserdők
Sziklás erdők, bokorerdők
Fenyőerdők
Felhagyott gyümölcsösök, szőlők

2.2.3. Állatok tartózkodására szolgáló hely

Fészek, fészektelep
Táplálkozóhely

3. Tájképi egyedi tájértékek

3.1. Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel

Kilátópont, „látókő”
Kilátótorony

3.2. Vonalas jellegű Kilátóhely egyedi jellegzetes látványképpel

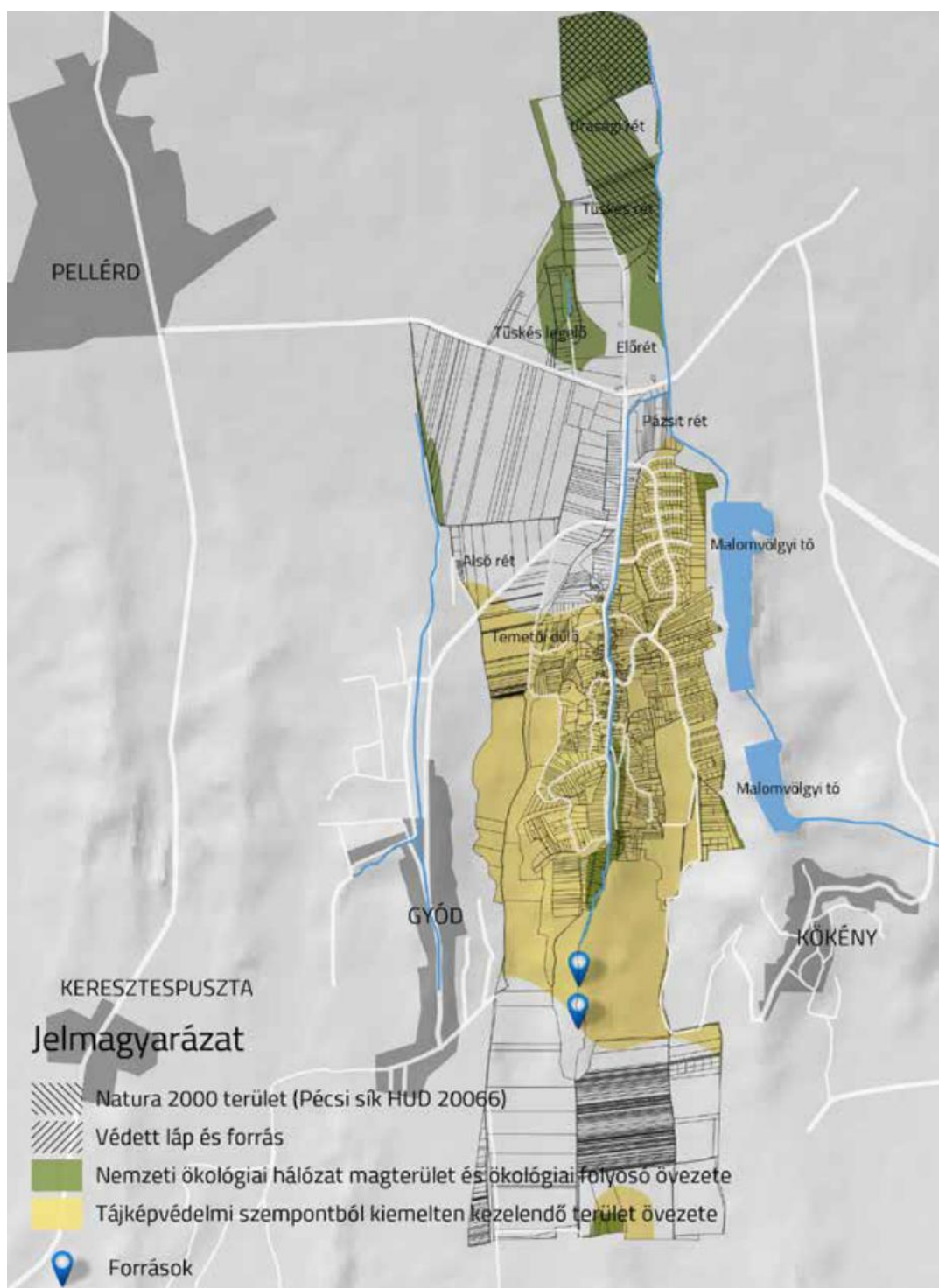
Panorámaút

Panoráma sétaút

8.2. Az értékelés szempontjai az MSZ 20381:1999 szabvány szerint

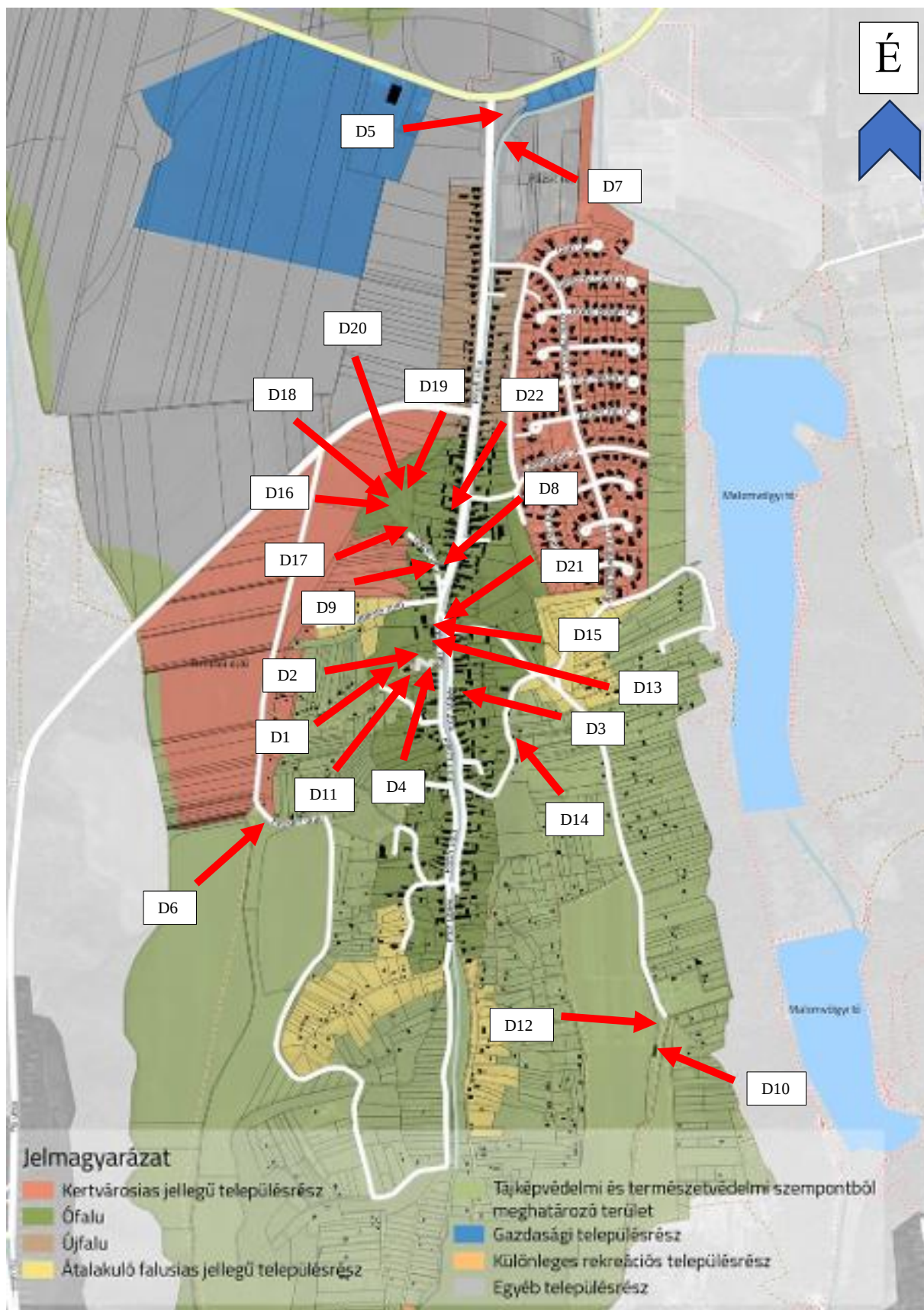
Ritkaság, Egyediség, Különlegesség	0-5
Régiesség, Ősiességi jelentőség	0-5
Idegenforgalmi látogatottsági jelentőség	0-5
Hagyományőrzési jelentőség	0-5
Esztétikai, Látványjelentőség (Tetszetősség, Érdekesség)	0-5
Történelmi, Patriotikus jelentőség	0-5
Tudományos, Szakterületi jelentőség	0-5
Oktatás, Ismeretterjesztési jelentőség	0-5
Ökológiai jelentőség	0-5
Sérülékenység, Veszélyeztetettség	0-5
Összesen	Min. 20

Keszü védett területeit bemutató térkép

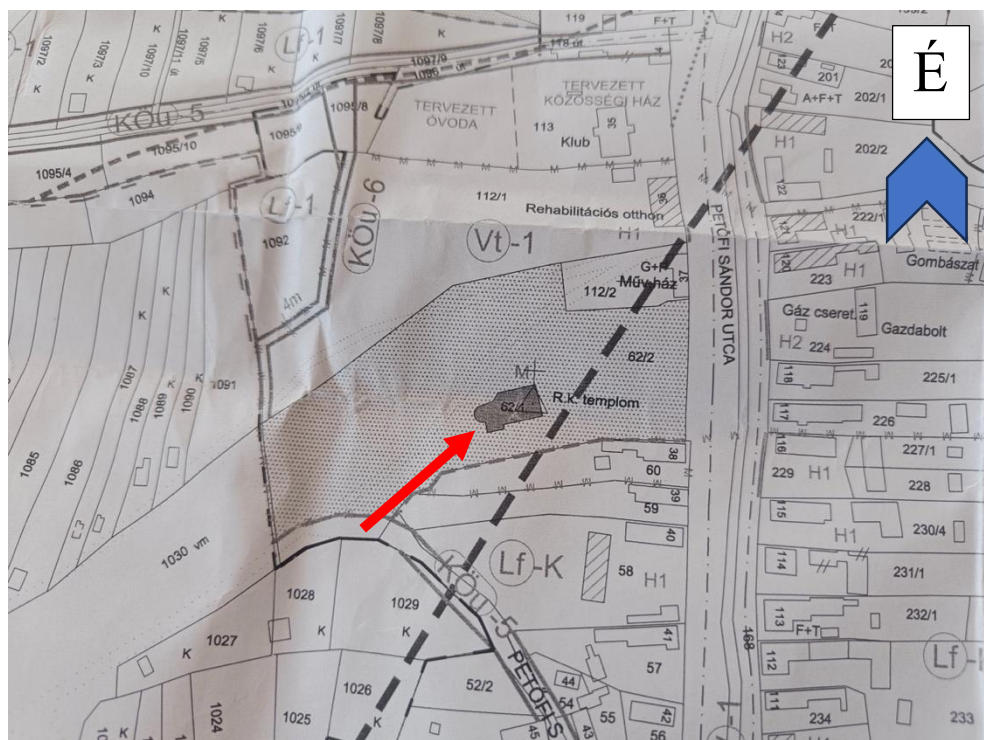
(Forrás: KESZÜ.HU 2024)

Település összesítő térkép (Forrás: KESZÜ.HU 2024)

8.4. Adatlapok

D-01 Templom

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-01	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság		Duna-Dráva nemzeti park	
Egyedi tájérték megnevezés		Szent Anna római katolikus templom	
Főtípus		Kultúrtörténeti egyedi tájérték	
Típus(ok)		Településsel kapcsolatos egyedi tájérték	
Altípusok(ok)		Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín	
Fajta (fajták)		Templom	
Pontos helyszín		Keszü, Petőfi u. 36, 7668	
Helyrajzi szám	62/1	EOV-koordináták	X: 74707.6
	62/2		Y: 583537.1
Főbb jellemzők			
Kor/Keletkezés időpontja		1781	
Állapot		Kiváló	
Veszélyeztetettség		Nem veszélyeztetett	
Szükséges intézkedés		Jelenlegi állapot megőrzése	
Tulajdonos		Katolikus egyházközösség	
kezelő		Katolikus egyházközösség	
Adatfelvevő		Divják Martin Antal	
Adatfelvétel időpontja és körülményei		2024.03.20 délelőtt	
Adatforrás(ok)		Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi	
Önkormányzat állásfoglalása		Jelenlegi állapot megőrzése	
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

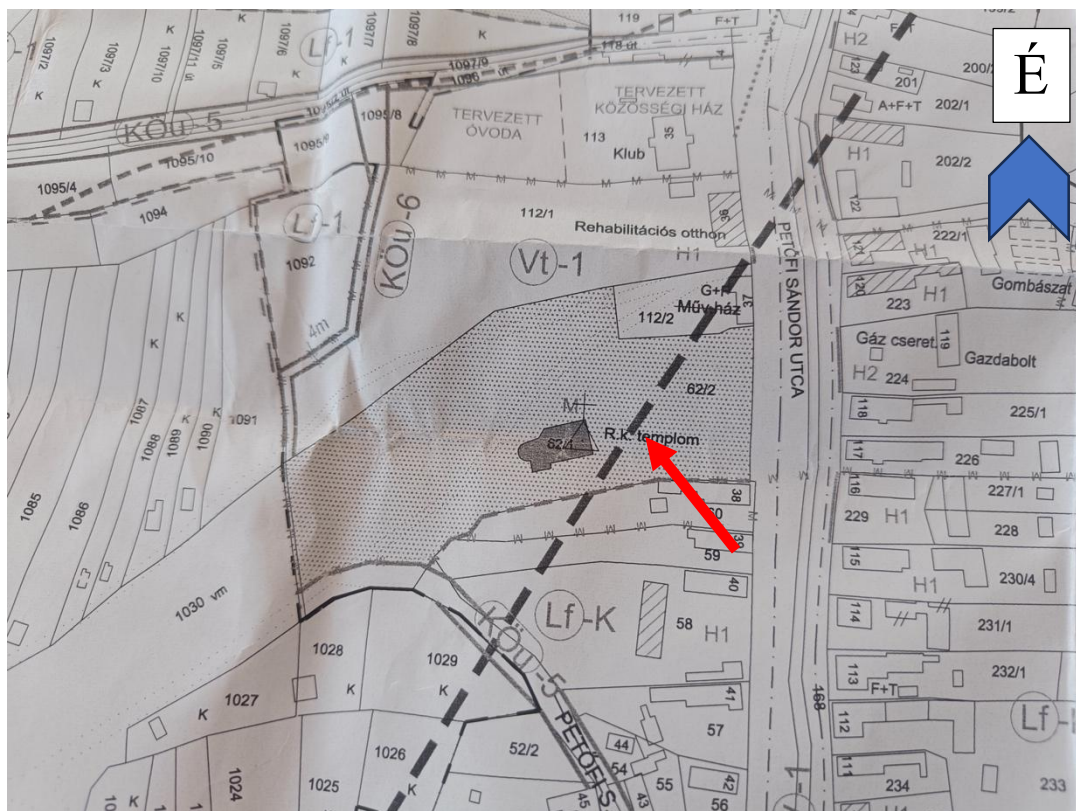
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-02 1956-os emlékoszlop

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-02	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	1956-os emlékoszlop		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta (fajták)	Emlékoszlop		
Pontos helyszín	Keszü, Petőfi u. 36, 7668		
Helyrajzi szám	62/2	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők	1956-os forradalom és szabadságharc emlékére állították		
Kor/Keletkezés időpontja	2013		
Állapot	Kiváló		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

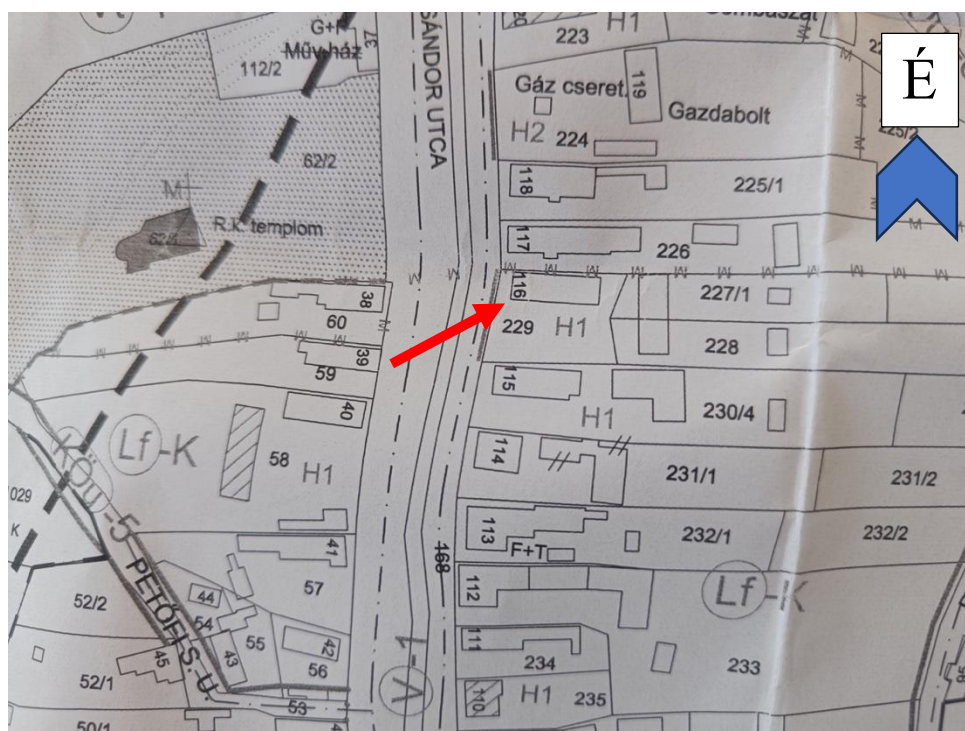
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-03 Régi parasztház

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-03	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Régi parasztház		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta (fajták)	Lakóépület, épületrész, udvar		
Pontos helyszín	Keszü, Petőfi u. 116, 7668		
Helyrajzi szám	229	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők	1896-ban épült korának megfelelően épített tornácos polgárház		
Kor/Keletkezés időpontja	1896		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Kis mértékben veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Folyamatos karbantartás		
Tulajdonos	Szabó Pál		
kezelő	Szabó Pál		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

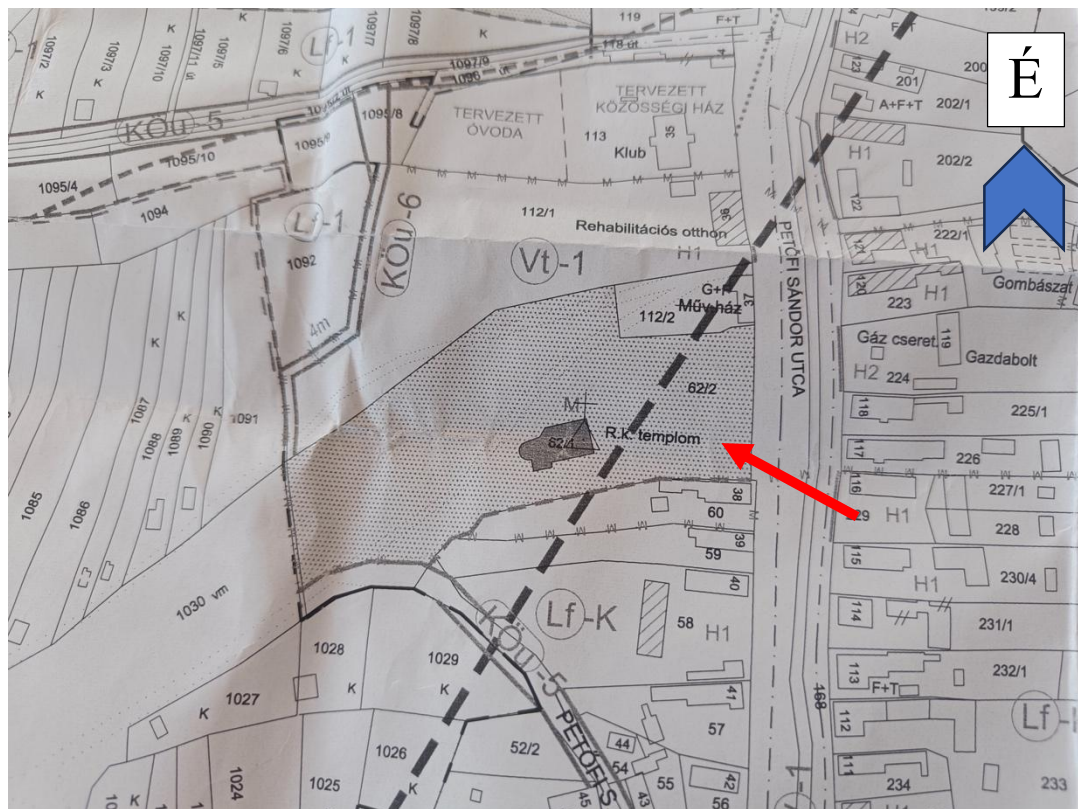
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-04 Feszület

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-04	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Feszület		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Feszület		
Pontos helyszín	Keszü, Petőfi u. 36, 7668		
Helyrajzi szám	62/2	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők	Jézus ábrázolás		
Kor/Keletkezés időpontja	1831		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

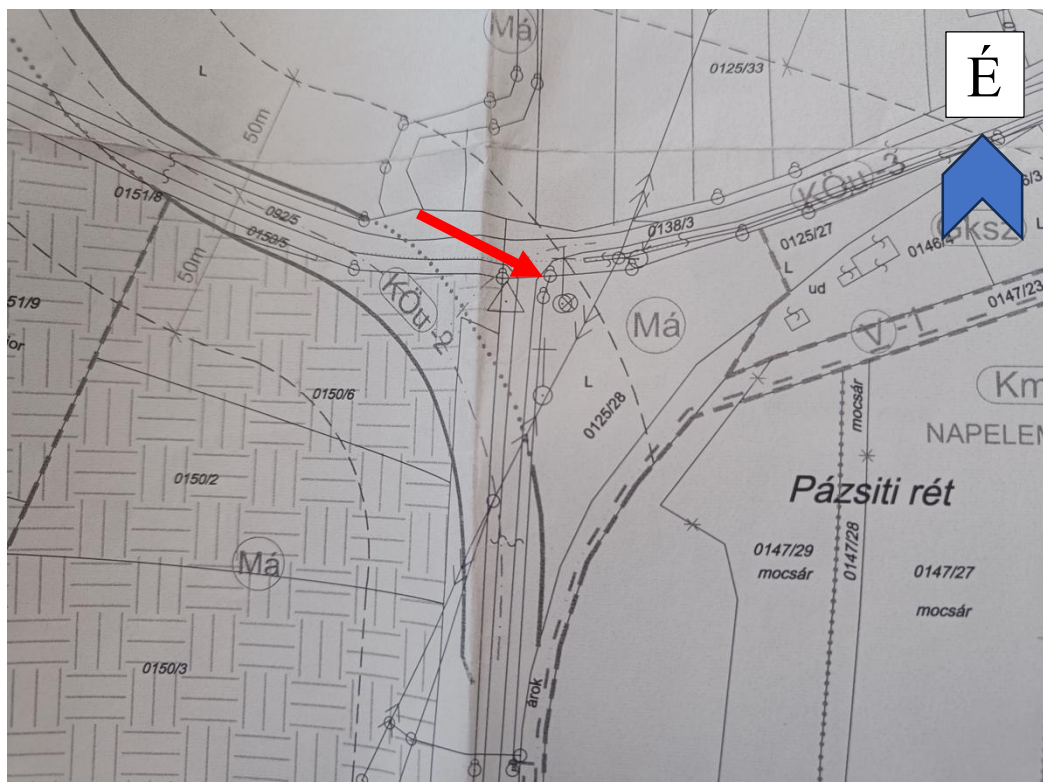
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-05 Vendel Szobor

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-05	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Szent Vendel szobor		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Szentek szobra		
Pontos helyszín	Keszü 7668		
Helyrajzi szám	0125/28	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők	Az állatok védő szentje Szent Vendel szobra		
Kor/Keletkezés időpontja	ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

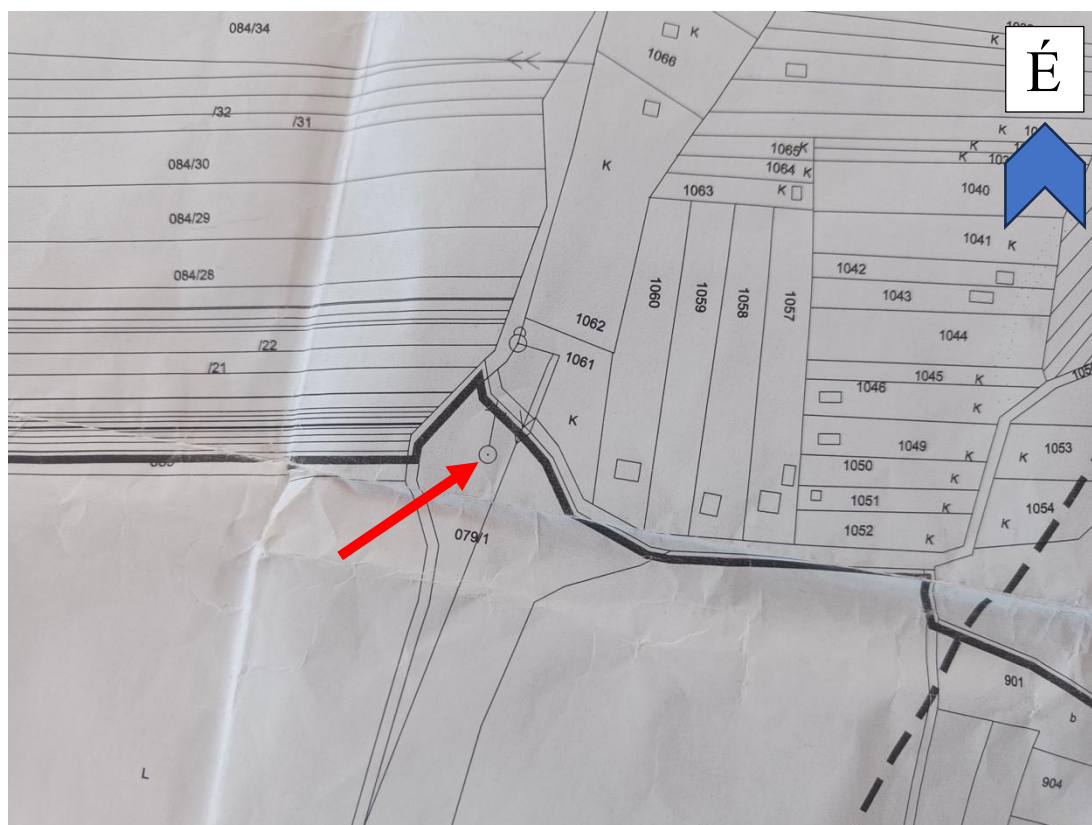
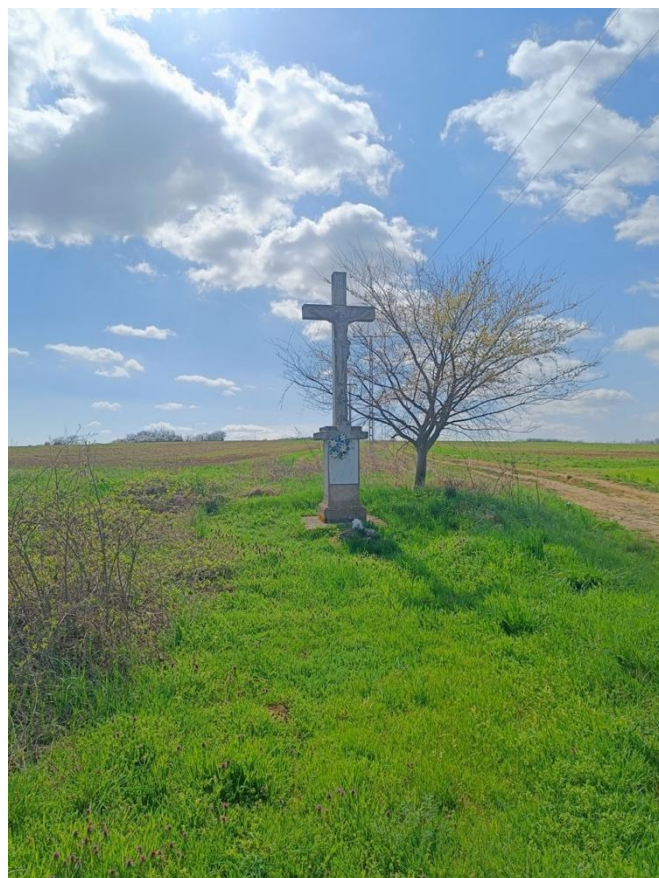
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-06 Feszület

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-06	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Feszület		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Feszület		
Pontos helyszín	Keszü 7668		
Helyrajzi szám	079/1	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők	Jézus ábrázolás		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

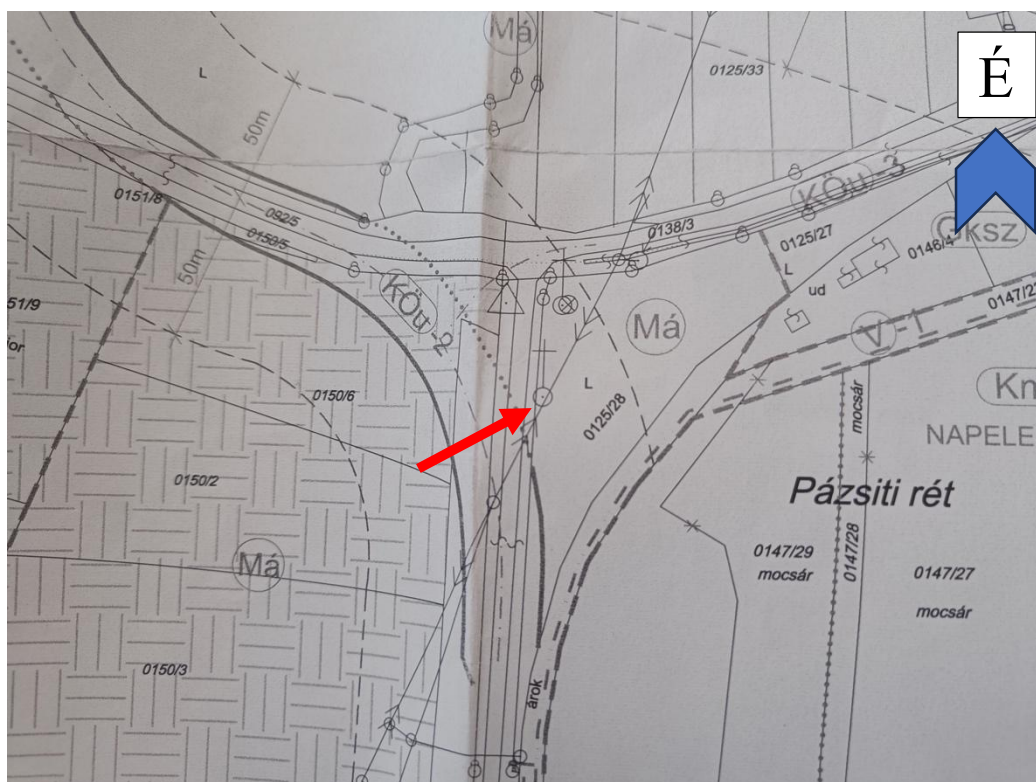
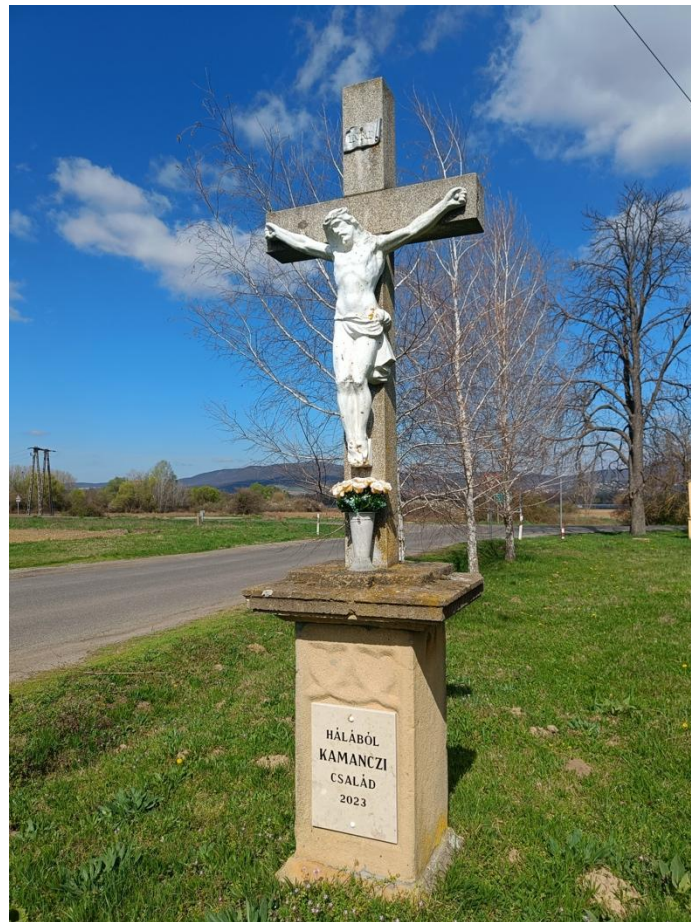
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-07 Feszület

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-07	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Feszület		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Feszület		
Pontos helyszín	7668 Keszü		
Helyrajzi szám	0125/28	EOV-koordináták	X: 75925.1
			Y: 583737
Főbb jellemzők	Jézus ábrázolás		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

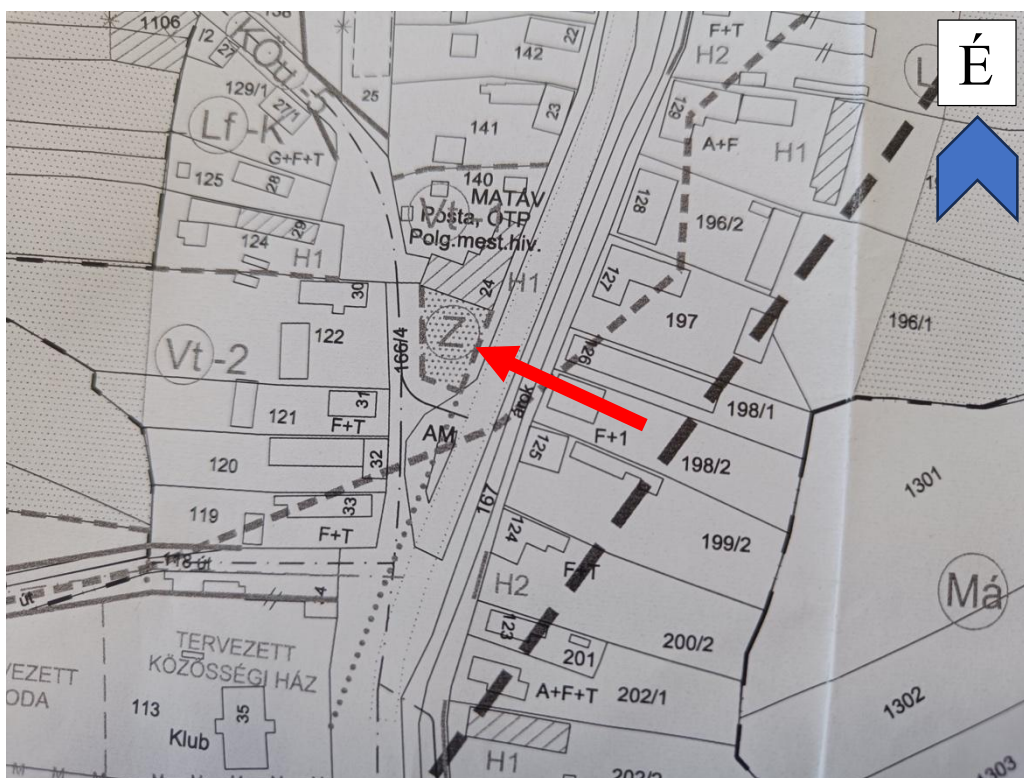
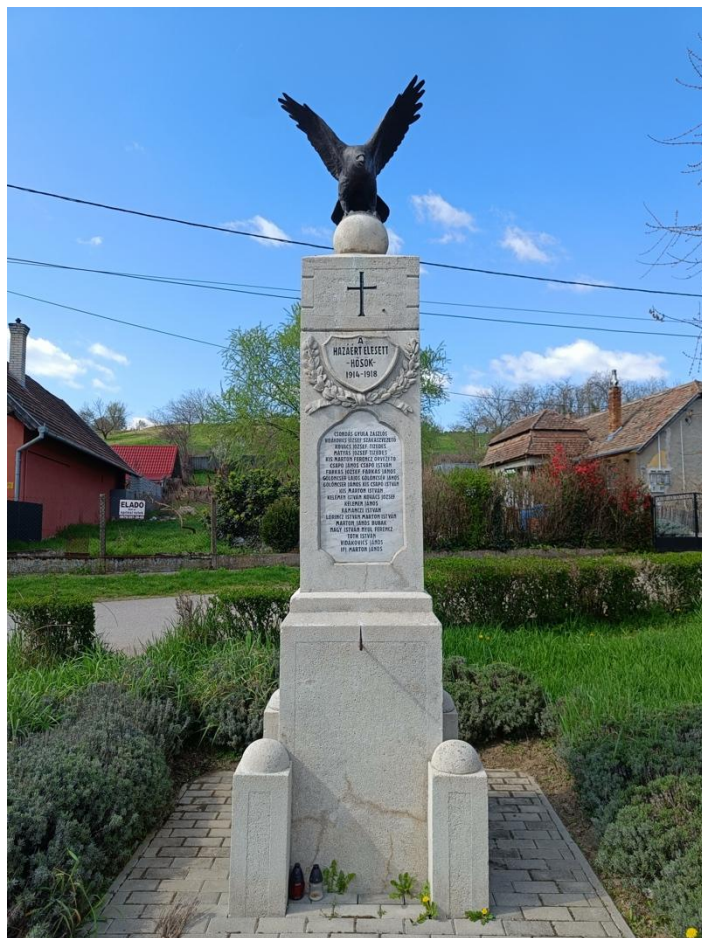
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-08 I. Világháborús emlékmű

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-08	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	I. Világháborús emlékmű		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta (fajták)	Emlékmű		
Pontos helyszín	7668 Keszü Petőfi Sándor utca, 30.		
Helyrajzi szám	166/1 140	EOV-koordináták	X: 74912.8
			Y: 583607.1
Főbb jellemzők	Az I. világháborúban hősi halált halt honvédek emlékére		
Kor/Keletkezés időpontja			
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

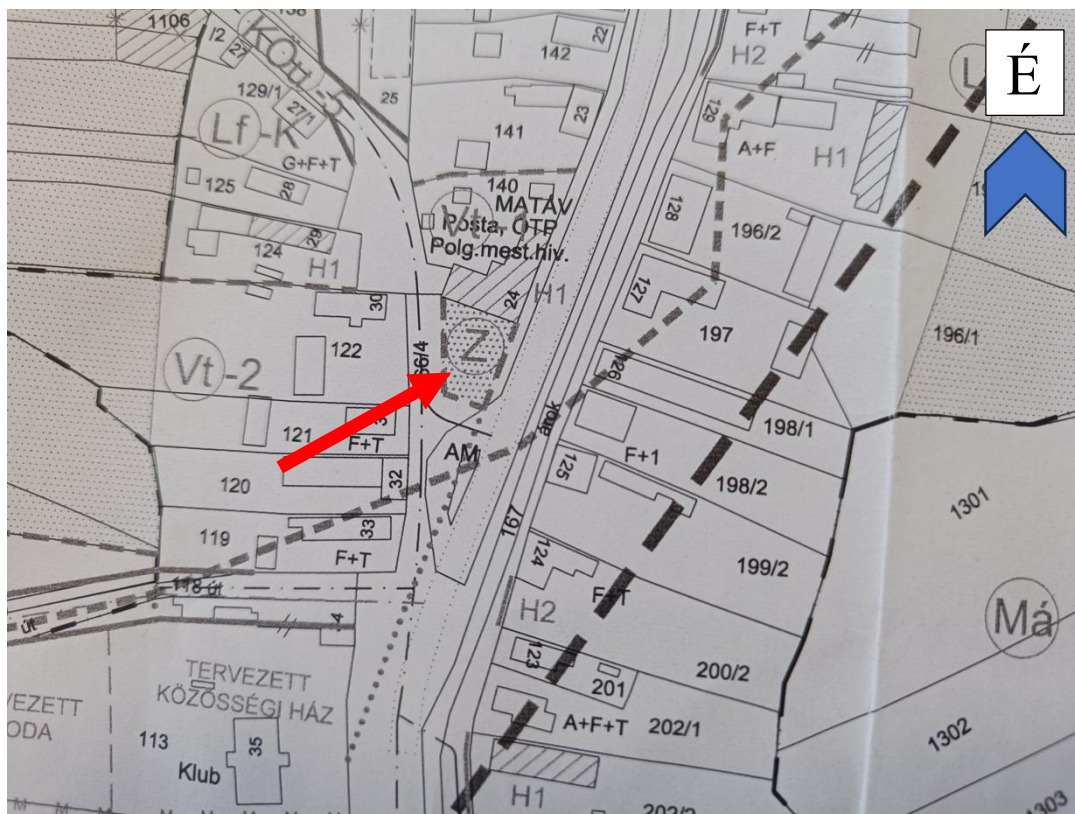
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-09 Emléktábla

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-09	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Emléktábla		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta (fajták)	Emléktábla		
Pontos helyszín	7668 Keszü Petőfi Sándor utca, 30.		
Helyrajzi szám	166/1 140	EOV-koordináták	X: 74912.8
			Y: 583607.1
Főbb jellemzők	Az I. világháborúban hősi halált halt honvédek emlékére állított emléktábla		
Kor/Keletkezés időpontja	2018		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

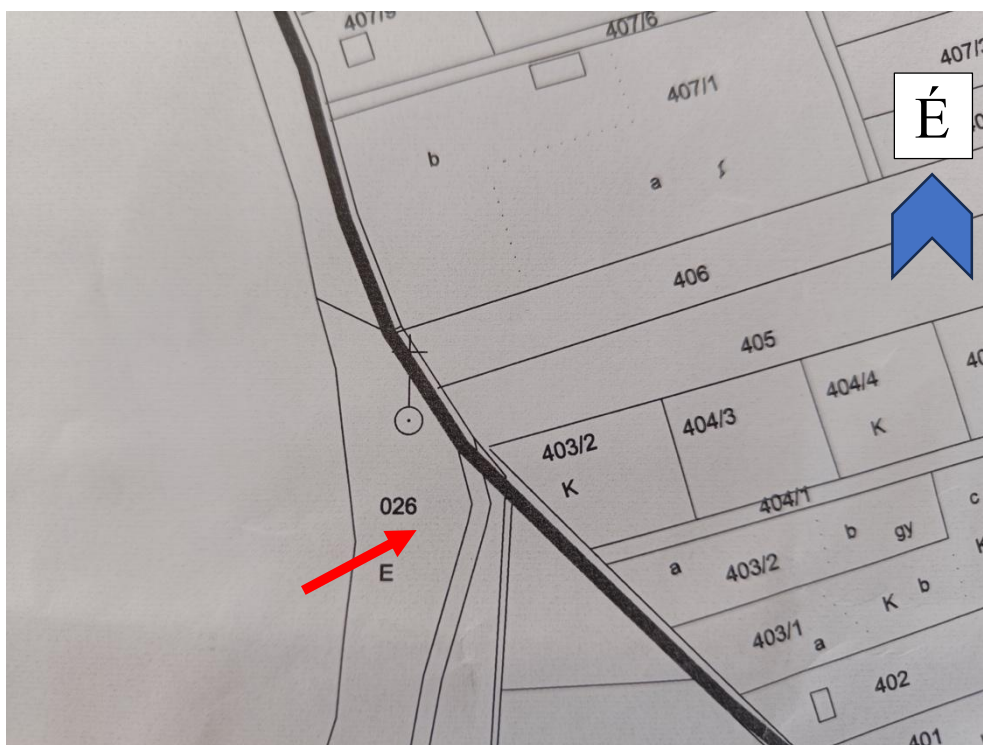
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-10 Tűzoltó szekér

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-10	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Tűzoltó szekér		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Védelemmel kapcsolatos létesítmény		
Fajta (fajták)	Tűzoltó szekér		
Pontos helyszín	7668 Keszü szőlőhegy		
Helyrajzi szám	026	EOV-koordináták	X: 73910.1
			Y: 584092.7
Főbb jellemzők	Jó állapotban fennmaradt régi tűzoltó szekér		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Kis mértékben veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

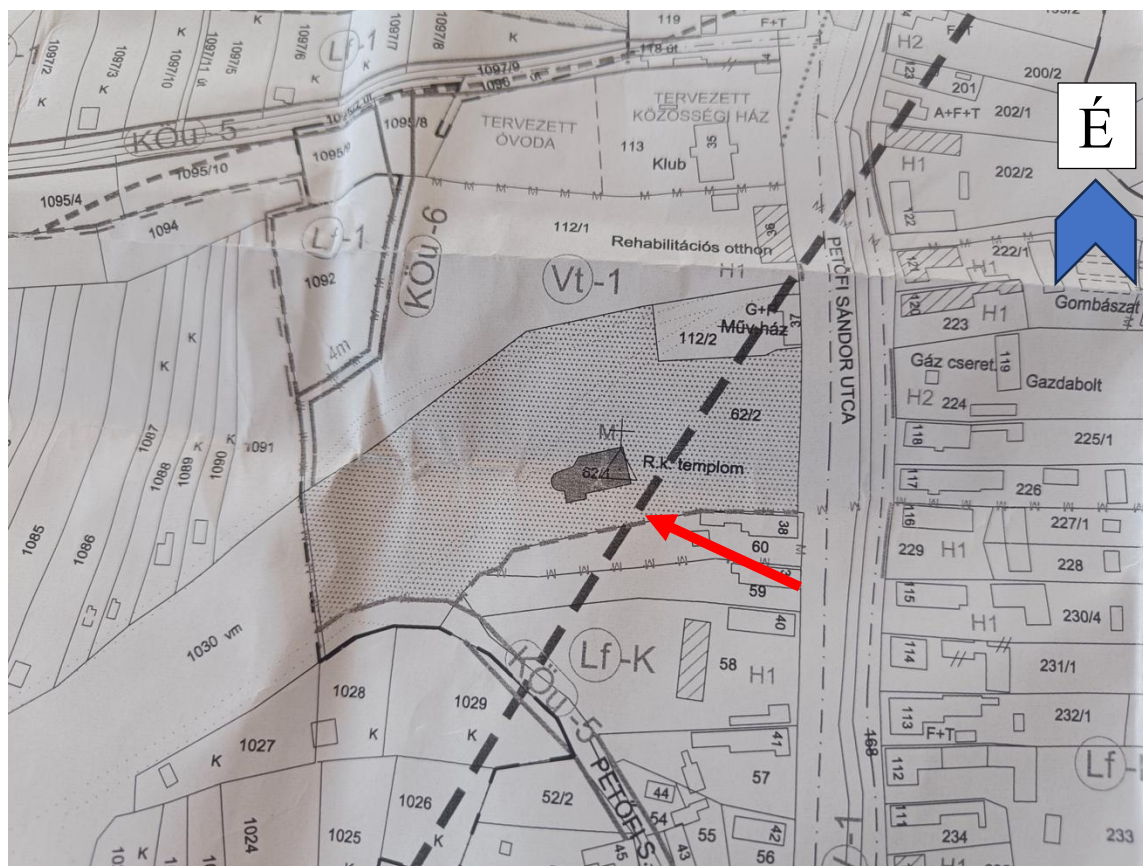
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-11 Emléktábla

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-11	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság		Duna-Dráva nemzeti park	
Egyedi tájérték megnevezés		II. világháborús emléktábla	
Főtípus		Kultúrtörténeti egyedi tájérték	
Típus(ok)		Településsel kapcsolatos egyedi tájérték	
Altípusok(ok)		Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve je- lentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték	
Fajta (fajták)		Emléktábla	
Pontos helyszín		Keszü, Petőfi u. 36, 7668	
Helyrajzi szám	62/1	EOV-koordináták	X: 74707.6
			Y: 583537.1
Főbb jellemzők		II. világháborúban elesettek tiszteletére állított emléktábla	
Kor/Keletkezés időpontja			
Állapot		Jó állapotú	
Veszélyeztetettség		Nem veszélyeztetett	
Szükséges intézkedés		Jelenlegi állapot megőrzése	
Tulajdonos		Keszü község önkormányzata	
kezelő		Keszü község önkormányzata	
Adatfelvevő		Divják Martin Antal	
Adatfelvétel időpontja és körülményei		2024.03.20 délelőtt	
Adatforrás(ok)		Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi	
Önkormányzat állásfoglalása		Jelenlegi állapot megőrzése	
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

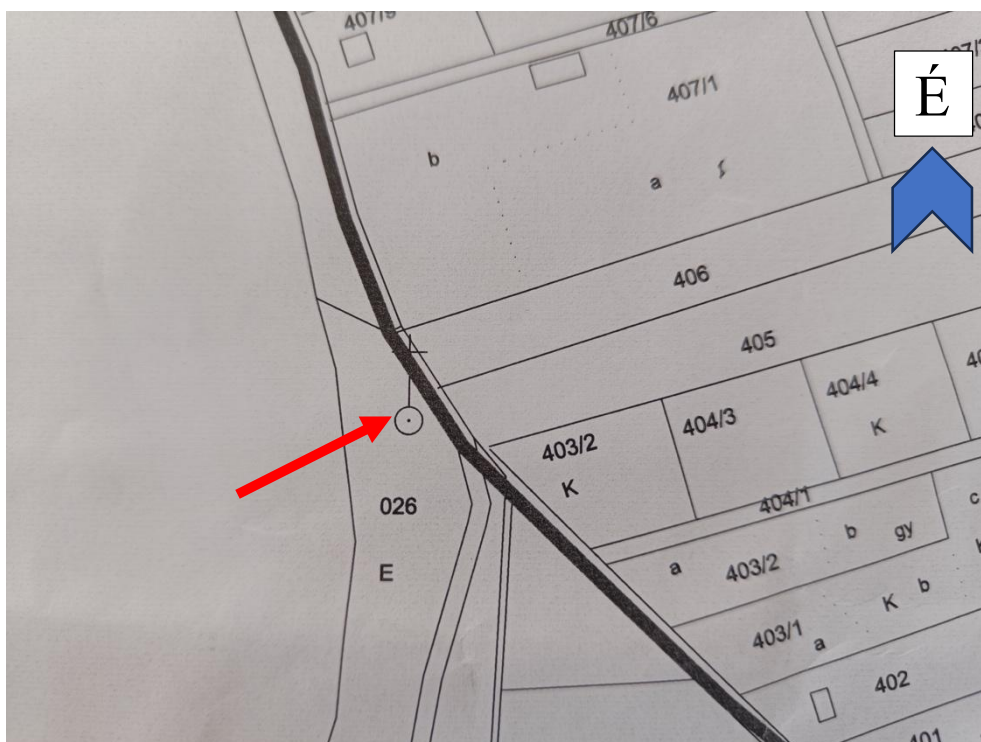
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-12 Feszület

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-12	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Feszület		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Feszület		
Pontos helyszín	7668 Keszü szőlőhegy		
Helyrajzi szám	026	EOV-koordináták	X: 73910.1
			Y: 584092.7
Főbb jellemzők	Jézus ábrázolás		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-13 Tűzoltólaktanya

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-13	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Régi tűzoltólaktanya		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Védelemmel kapcsolatos létesítmény		
Fajta (fajták)	Tűzoltólaktanya		
Pontos helyszín	7668 Keszü Petőfi utca 37		
Helyrajzi szám	112/2	EOV-koordináták	X: 74755.3
			Y: 583585.8
Főbb jellemzők	Régen tűzoltó laktanyaként szolgált jelenleg lakóházként funkcionál		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

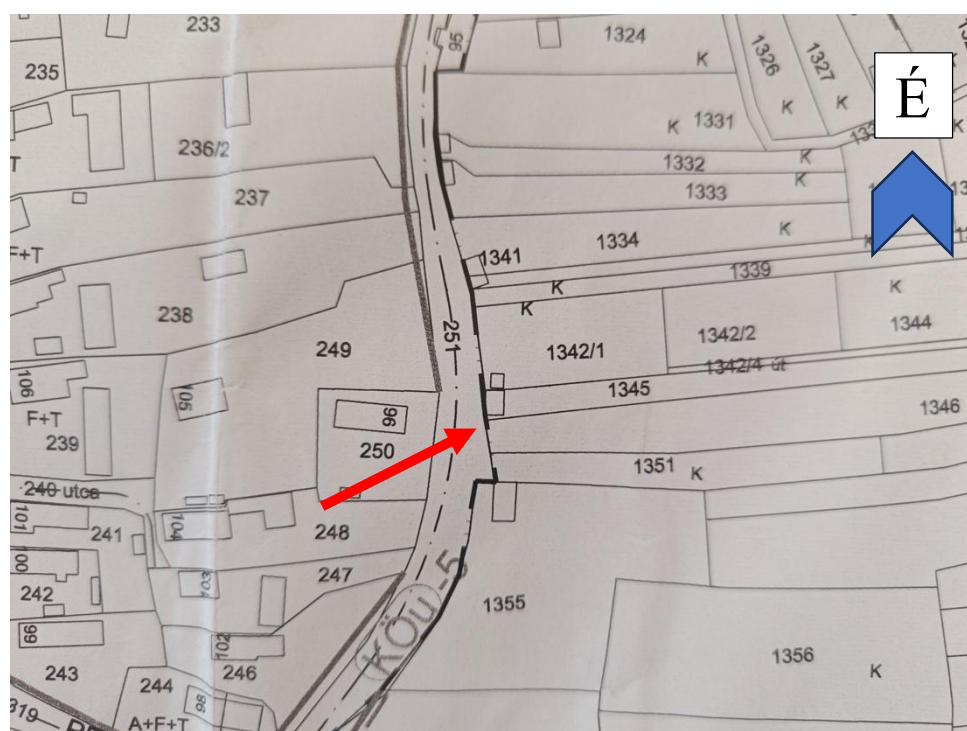
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-14 Pince

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-14	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Pince		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípusok(ok)	Agrártörténeti egyedi tájérték		
Fajta (fajták)	Pince		
Pontos helyszín	7668 Keszü		
Helyrajzi szám	1345 1342/1	EOV-koordináták	X: 74551.6
			Y: 583766
Főbb jellemzők	Régi pince, állapotát tekintve veszélyes a használata		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Nagy mértékben veszélyeztetett		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Ismeretlen		
kezelő	Ismeretlen		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

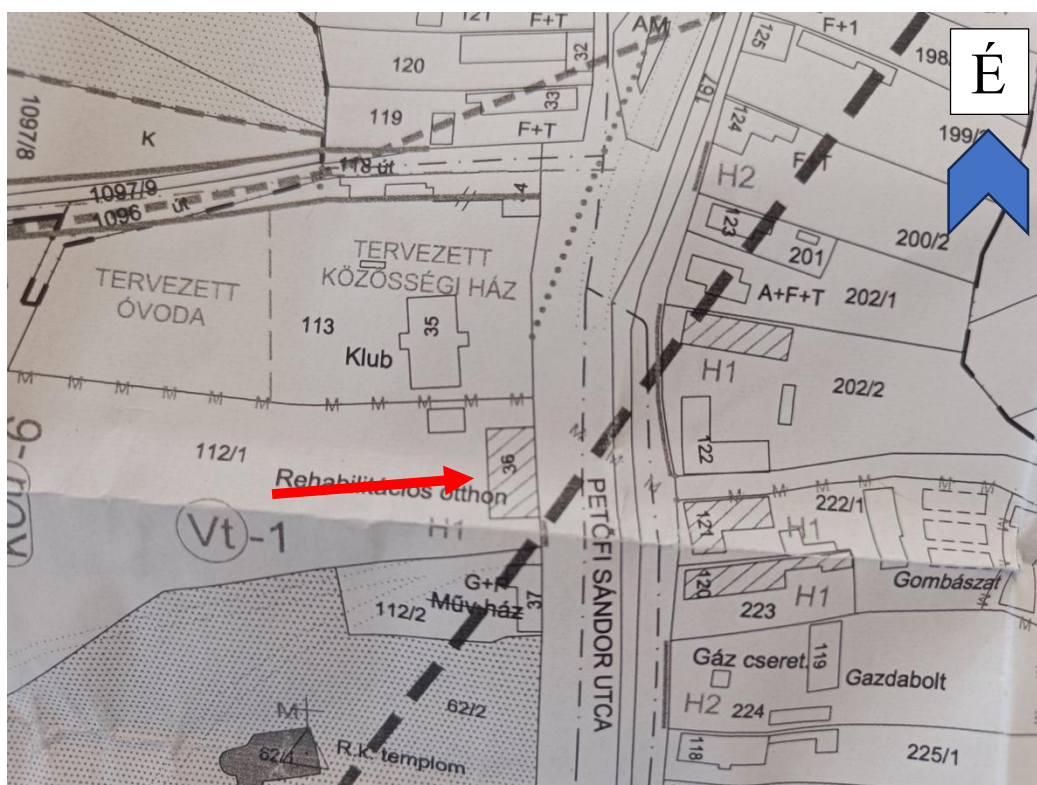
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-15 Paplak

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-15	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Paplak		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta (fajták)	Lakóépület		
Pontos helyszín	7668 Keszü Petőfi utca		
Helyrajzi szám	112/1	EOV-koordináták	X: 74787.2
			Y: 583581.2
Főbb jellemzők	Régen Paplakként funkcionált, jelenleg lakóépület		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Rossz állapot		
Veszélyeztetettség	Kis mértékben veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Felújításra szorul		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jövőben felújítás tervezett		
Megjegyzés			

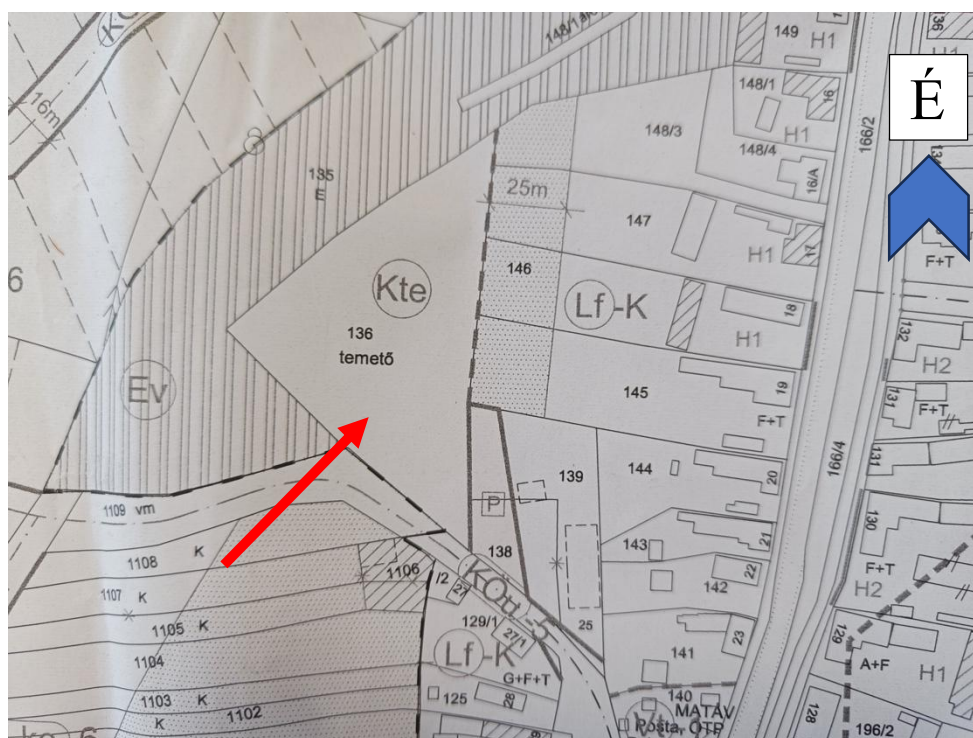
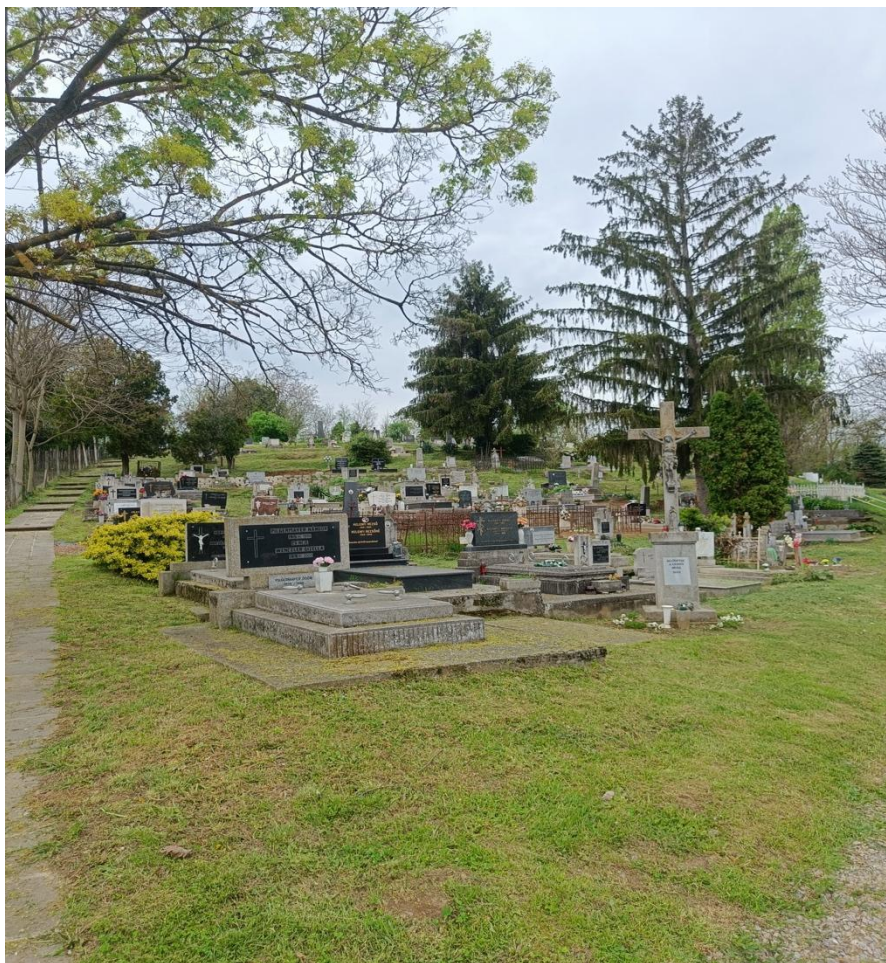
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-16 Temető

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-16	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Temető		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta (fajták)	Temető		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 25		
Helyrajzi szám	136	EOV-koordináták	X: 75059.2
			Y: 583514.3
Főbb jellemzők	Faluközépén található temető		
Kor/Keletkezés időpontja	1800-as évek		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Folyamatos karbantartás, fű kaszálása		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Folyamatos karbantartás, fű kaszálása		
Megjegyzés			

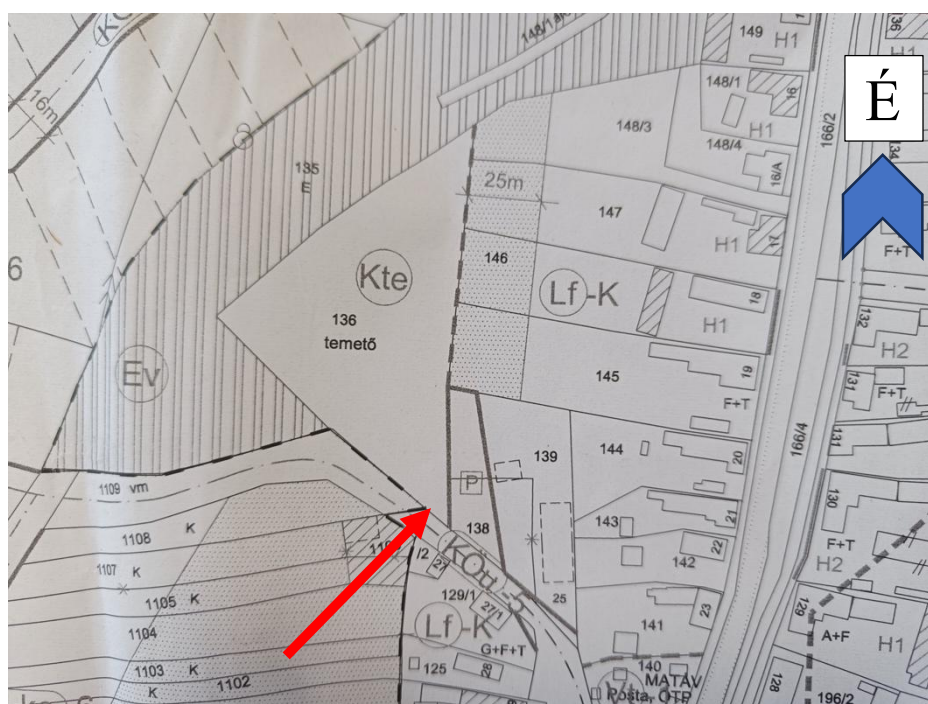
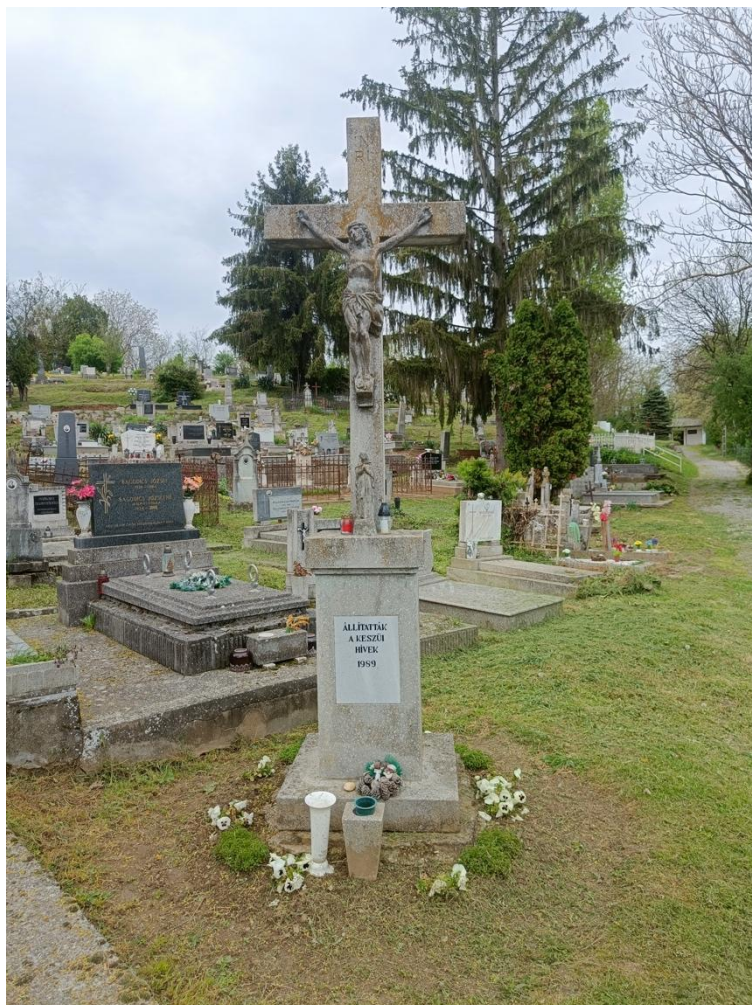
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-17 Feszület

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-17	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Feszület		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta (fajták)	Feszület		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 25		
Helyrajzi szám	136	EOV-koordináták	X: 75059.2
			Y: 583514.3
Főbb jellemzők	Jézus ábrázolás		
Kor/Keletkezés időpontja	1989		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

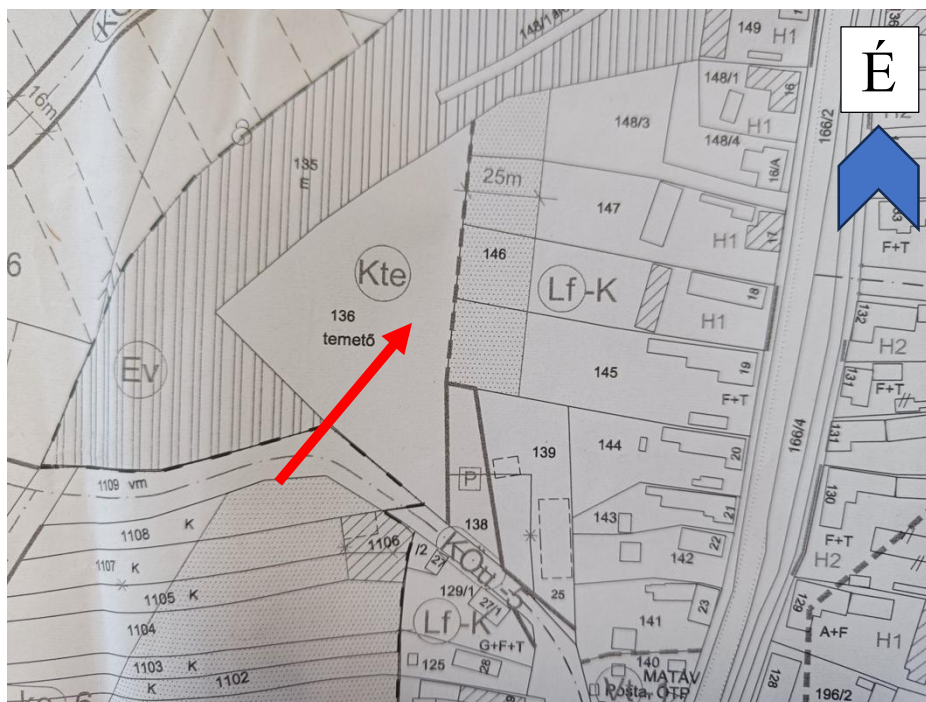
.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

D-18 Katonasír

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-18	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Katonasír		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta (fajták)	Síremlék		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 25		
Helyrajzi szám	136	EOV-koordináták	X: 75059.2
			Y: 583514.3
Főbb jellemzők	I. Világháborúban elesett katona síremléke		
Kor/Keletkezés időpontja	1916		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Elhunyt családja		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

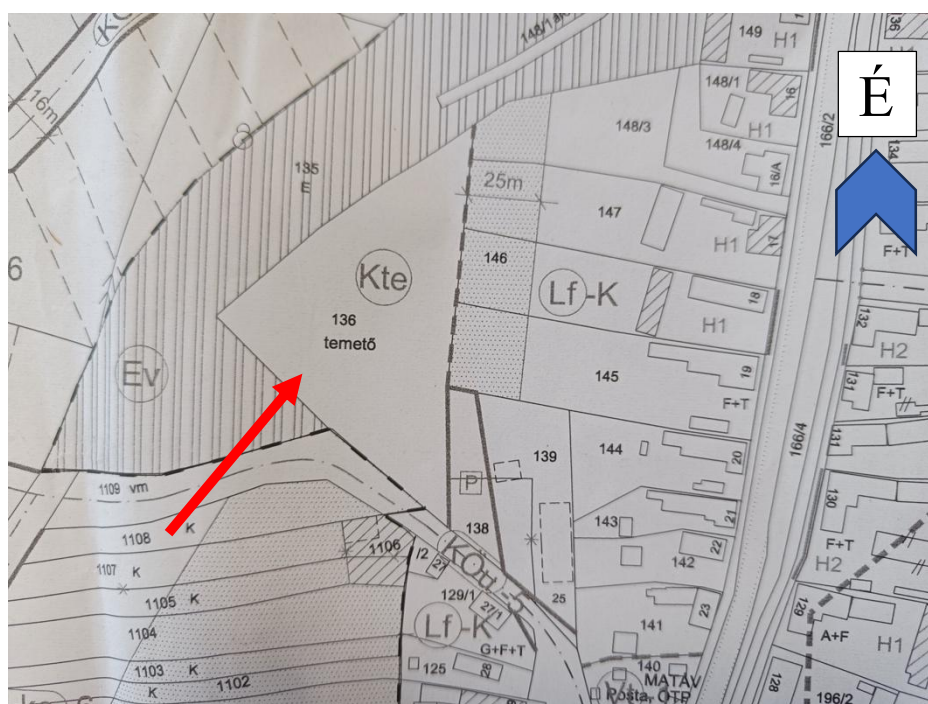
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-19 Katonasír

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-19	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Katonasír		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta (fajták)	Síremlék		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 25		
Helyrajzi szám	136	EOV-koordináták	X: 75059.2
			Y: 583514.3
Főbb jellemzők	I. Világháborúban elesett katona síremléke		
Kor/Keletkezés időpontja	1912		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Elhunyt családja		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszü		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

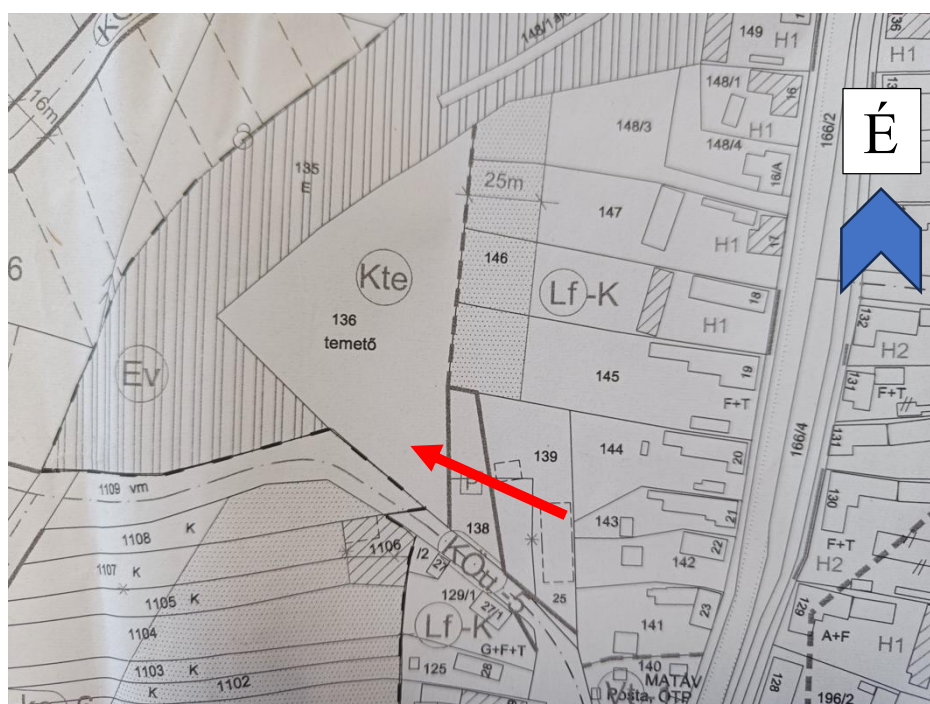
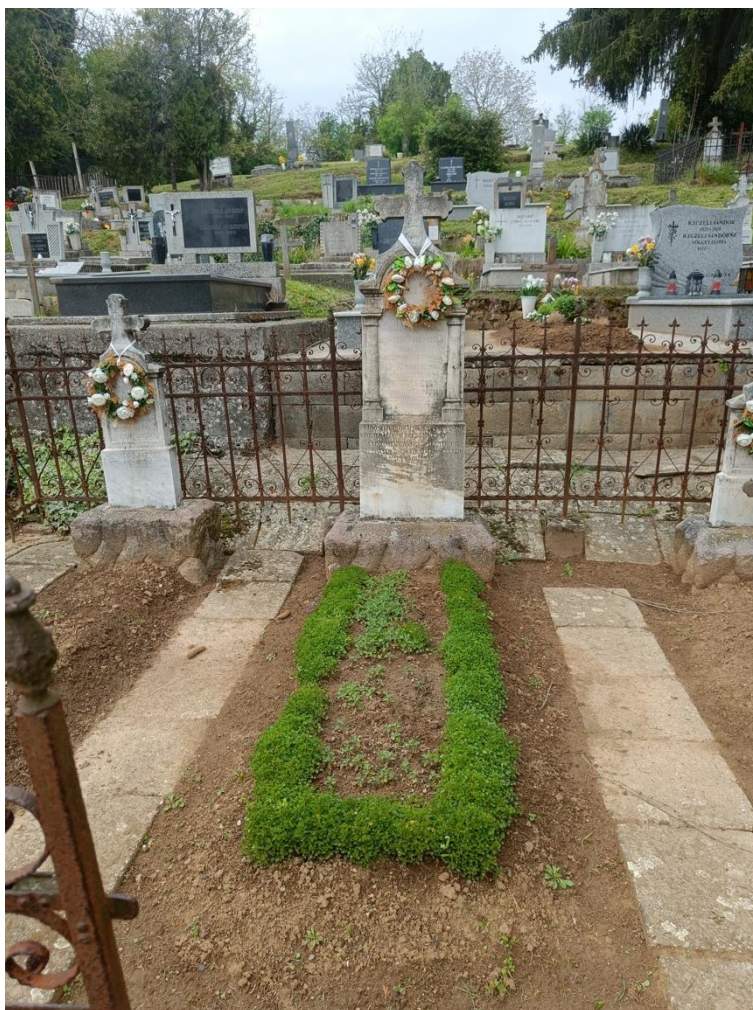
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-20 Katonasír

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-20	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Katonasír		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta (fajták)	Síremlék		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 25		
Helyrajzi szám	136	EOV-koordináták	X: 75059.2
			Y: 583514.3
Főbb jellemzők	I. Világháborúban elesett katona síremléke		
Kor/Keletkezés időpontja	1912		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Elhunyt családja		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila helyi gazda, törzsgyökeres Keszüi		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

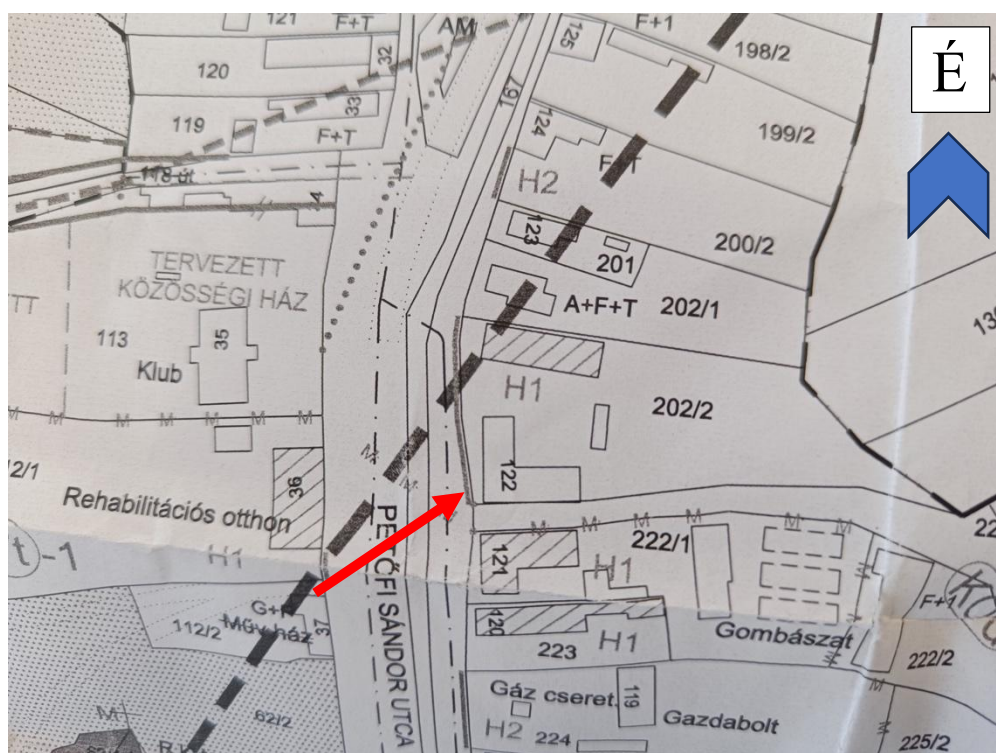
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-21 Öreg gesztenyefa

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-21	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Több százéves gesztenyefa		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Zöldfelületi létesítmény objektum, Növény-egyed, növénycsoport		
Fajta (fajták)	Faegyed, „jelesfa” Fa, jellegfa		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 122		
Helyrajzi szám	202/2	EOV-koordináták	X:74805
			Y: 583616.5
Főbb jellemzők	Keszü falu legöregebb fája egy öreg gesztenyefa mely védetség alatt áll		
Kor/Keletkezés időpontja	Ismeretlen		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Keszü község önkormányzata		
kezelő	Keszü község önkormányzata		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

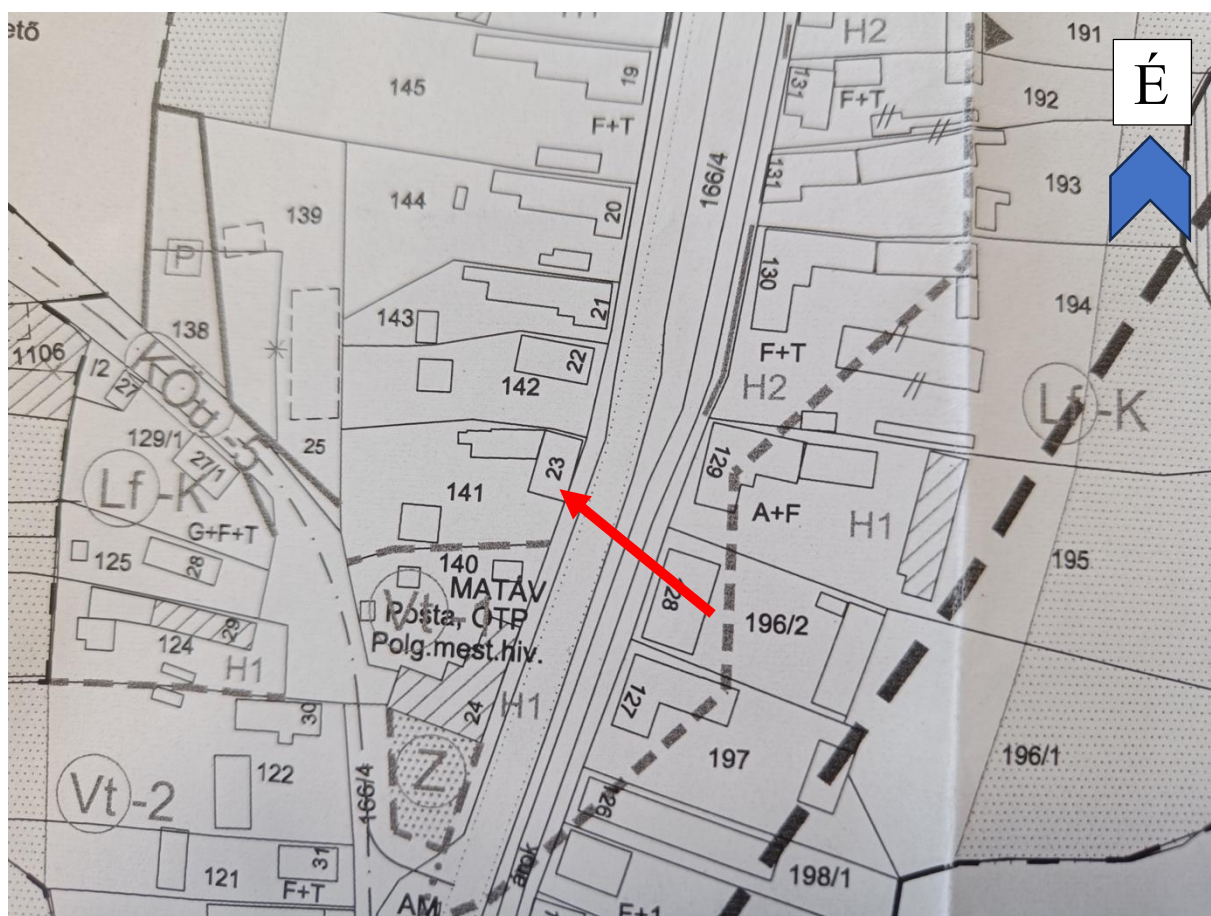
P.H.

P.H.

.....
igazgató nemzeti park igazgatóság

.....
jegyző polgármesteri hivatal

D-22 Kúria

Keszü egyedi tájértékeinek kataszterezése

Egyedi tájérték adatlap

Jelzet	D-22	Előzmény	
Település neve	Keszü	Megye	Baranya
Nemzeti park igazgatóság	Duna-Dráva nemzeti park		
Egyedi tájérték megnevezés	Kúria		
Főtípus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus(ok)	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípusok(ok)	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta (fajták)	Kúria		
Pontos helyszín	7668 Keszü, Petőfi u. 23		
Helyrajzi szám	141	EOV-koordináták	X: 74979.3
			Y: 583625.1
Főbb jellemzők	1930-ban épült attika falas kőlabazatú nemesi polgárház mely a mai napig megőrizte újkori arculatának állapotát		
Kor/Keletkezés időpontja	1930		
Állapot	Jó állapotú		
Veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedés	Jelenlegi állapot megőrzése		
Tulajdonos	Molnár Attila		
kezelő	Molnár Attila		
Adatfelvevő	Divják Martin Antal		
Adatfelvétel időpontja és körülményei	2024.03.20 délelőtt		
Adatforrás(ok)	Keszü község önkormányzata/ Molnár Attila		
Önkormányzat állásfoglalása	Jelenlegi állapot megőrzése		
Megjegyzés			

P.H.

P.H.

.....

.....

igazgató nemzeti park igazgatóság

jegyző polgármesteri hivatal

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: DIVJAK MARTIN ANTAL
A Hallgató Neptun kódja: ZGK5W7
A dolgozat címe: KESZÜ EGYEDI TÁJÉRTÉKEINEK KATASZTEREZÉSE
A megjelenés éve: 2024.
A konzulens intézetének neve: NÖVÉNYTERMESZTÉSI - TUDOMÁNYOK INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: AGRONÓMIA TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

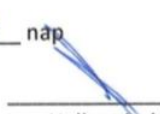
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: KESZÜ, 2024. év 04. hó 24. nap

Hallgató aláírása

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függelék: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

DIVJAK
MARTIN ANTAL (név) (hallgató Neptun azonosítója: ZQK5W7)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: KESZÜ év 2024 04. hó 17. nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.